

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om stödjande av företagsverksamhet

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om företagsstöd revideras genom att en ersättande lag om stödjande av företagsverksamhet stiftas. Syftet med de föreslagna ändringarna är att göra systemet med direkta företagsstöd klarare, förbättra effekterna av stöden och effektivisera övervakningen av användningen av stöden. Behovet av en revidering hänför sig till stor del till den nya programperiod för EG:s strukturfondsprogram som inleds vid ingången av 2000.

De direkta företagsstöd som avses i lagförslaget skall användas för allmänt främjande av företagsverksamheten i små och medelstora företag, dvs. för politik i fråga om små och medelstora företag, för regional näringspolitik samt för verkställande av Europeiska gemenskapens strukturfondsprogram för företagsverksamhetens del.

Systemet med direkta företagsstöd skall klagöras så, att befintliga stödprogram slås samman. Investeringsstödet för utvecklingsområde och småföretagarstödet skall slås samman till ett investeringsstöd. Till utvecklingsstödet för små och medelstora företag skall också fogas det stöd för företags internationalisering som för närvarande beviljas på basis av ett separat beslut av handels- och industriministeriet. Som ett nytt instrument för beviljande av företagsstöd skall i verksamhetsmiljöstödet ingå en möjlighet att bevilja finansiering i form av kapitalplaceringar i regionala kapitalplaceringsfonder. Genom denna ändring försöker man göra företagsstöden mångsidigare i enlighet med de mål som uppställts för EG:s regional- och strukturpolitik. Systemet med direkta företagsstöd skall alltså bestå av tre stödformer, dvs. investeringsstöd, utvecklingsstöd för

små och medelstora företag samt verksamhetsmiljöstöd.

De företagsstödprogram som avses i propositionen skall i första hand användas för verkställande av EG:s strukturfondsprogram under den programperiod som inleds vid ingången av 2000. Ävsikten är att företagsstödprogrammen skall bilda de nationella författningar som styr användningen av både medel som beviljas Finland ur EG:s strukturfonder och motsvarande nationella finansieringsandelar vid främjandet av företagsverksamhet. Dessutom skall de stödprogram som ingår i propositionen kunna användas för nationellt finansierade företagsstöd.

I propositionen har beaktats ändringarna av EG:s regelverk och de mål som uppställts för regional- och strukturpolitiken i den allmänna strukturfondsförordningen och förordningen om Europeiska regionala utvecklingsfonden. Den nya programperioden innebär också att EG:s regler om statliga stöd kommer att ändras, speciellt när det gäller de regionala stöden. Dessa ändringar har beaktats i propositionen.

Genom lagstiftningen försöker man också förbättra effekterna av de direkta företagsstöden samt effektivisera övervakningen av användningen av dem.

Lagen om företagsstöd har varit i kraft sedan 1994. Den lag om stödjande av företagsverksamhet som föreslås ersätta den skall vara tidsbunden och i kraft till utgången av programperioden 2000—2006 för EG:s strukturfonder. Lagen avses träda i kraft genom en förordning då Europeiska kommissionen har behandlat de stödprogram som ingår i den.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
ALLMÄN MOTIVERING	3
1. Inledning	3
2. Nuläge	3
2.1. Gällande lagstiftning	3
2.2. Europeiska gemenskapens strukturfondsprogram	5
2.3. Europeiska gemenskapens politik beträffande statliga stöd och övervakning av dem	6
2.4. Bedömning av nuläget	7
3. Propositionens mål och de viktigaste förslagen	8
3.1. Propositionens mål	8
3.2. De viktigaste förslagen	9
4. Propositionens verkningar	10
4.1. Ekonomiska verkningar	10
Verkningar för statens ekonomi	10
Verkningar för små och medelstora företag	11
4.2. Verkningar i fråga om organisation och personal	11
4.3. Miljökonsekvenser	12
5. Beredningen av propositionen	12
5.1. Beredningsskeden och beredningsmaterial	12
5.2. Remissutlåtanden	12
6. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll	12
6.1. Samband med andra propositioner	12
6.2. Anmälan till Europeiska gemenskapernas kommission	13
DETALJMOTIVERING	13
1. Lagförslaget	13
1 kap. Allmänna bestämmelser	13
2 kap. Investeringsstöd och startstöd i företagsverksamhetens inledande skede ...	15
3 kap. Verksamhetsmiljöstöd	17
4 kap. Utvecklingsstöd för små och medelstora företag	18
5 kap. Ansökan om och utbetalning av stöd	19
6 kap. Särskilda bestämmelser	20
7 kap. Ikraftträdelsebestämmelser	25
2. Ikraftträdande	26
LAGFÖRSLAG	27
Lag om stödjande av företagsverksamhet	27

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

I denna proposition föreslås att lagen om företagsstöd (1136/1993) revideras genom att en ersättande lag om stödande av företagsverksamhet stiftas. Man har gått in för att stifta en ny lag i stället för att ändra den gällande lagen, eftersom det förelåg ett behov av att både i sak och rent tekniskt ändra största delen av bestämmelserna i den gällande lagen. Därför var det lagstiftningstekniskt ändamålsenligare att skriva lagtexten helt på nytt.

Den reviderade lagstiftningen skall användas för direkta företagsstöd i syfte att främja företagsverksamheten i små och medelstora företag, dvs. för verkställande av politiken i fråga om små och medelstora företag, den regionala näringspolitiken samt Europeiska gemenskapens regional- och strukturpolitik för företagsverksamhetens del.

I propositionen ingår tre stödformer, eller företagsstödsprogram. Dessa är investeringsstöd och det därtill anslutna startstödet (investeringsstöd), utvecklingsstöd för små och medelstora företag (utvecklingsstöd) samt stöd för förbättrande av företagsverksamhetsmiljö (verksamhetsmiljöstöd). Stöden skall i första hand användas som de stödprogram (strukturfondsprogram) som avses i rådets förordning (EG) 1260/1999 om allmänna bestämmelser för strukturfonderna, nedan den allmänna strukturfondsförordningen. Avsikten är att företagsstödsprogrammen skall bilda de nationella författningar som styr användningen av både de medel som beviljas Finland ur EG:s strukturfonder (strukturfondsmedel) och motsvarande nationella finansieringsandelar för direkta företagsstöd. Dessutom skall de företagsstöd som ingår i propositionen kunna användas för nationellt finansierade företagsstöd.

Avsikten är att den föreslagna lagen om stödande av företagsverksamhet skall vara tidsbunden. Lagen föreslås vara i kraft under programperioden 2000—2006 för EG:s strukturfonder.

I propositionen har man beaktat ändringarna av EG:s regelverk, t.ex. den allmänna strukturfondsförordningen. Man har också beaktat de mål som uppställts för regional- och strukturpolitiken i Europarpar-

lamentets och rådets förordning (EG) nr 1783/1999 om Europeiska regionala utvecklingsfonden. De mål som uppställts för regional- och strukturpolitiken för den kommande programperioden betonar en bred och mångsidig utveckling av företagsverksamheten och förutsättningarna för den så att ett konkurrenskraftigt företagsbestånd kan utvecklas och nya arbetsplatser skapas inom programområdena.

De viktigaste målen för EG:s regional- och strukturpolitik och den nationella företagsstödpolitiken är att förbättra effekten av det offentliga stöd som beviljas för företagsverksamhet samt att effektivisera övervakningen av användningen av stöden. I propositionen ingår ändringar som syftar till att uppnå detta mål, t.ex. en precisering av målen för företagsstöden samt en mera systematisk uppföljning av uppnåendet av dem.

I jämförelse med nuvarande lag innehåller propositionen flera strukturella förändringar som syftar till att göra systemet med direkta företagsstöd klarare och enklare. Det nu separata stödprogrammet för företagsinternationalisering som baserar sig på handels- och industriministeriets beslut föreslås bli intaget i lagen om stödande av företagsverksamhet och bli en del av utvecklingsstödet för små och medelstora företag. Investeringsstödet för utvecklingsområde och småföretagarstödet sammanslås till en stödform, ett investeringsstöd. I linje med den allmänna strukturfondsförordningen är avsikten att instrumenten för beviljande av företagsstöd skall utvidgas. I detta syfte görs bestämmelserna om användning av medel för kapitalplaceringsverksamhet klarare.

2. Nuläge

2.1. Gällande lagstiftning

Lagen om företagsstöd har tillämpats sedan 1994. I lagen ingår bestämmelser om investeringsstöd för utvecklingsområde, investerings- och startstöd för småföretag samt utvecklingsstöd för små och medelstora företag. I småföretagarstödet ingår dessutom ett stöd till företag i företagskuvös. År 1996 fogades bestämmelser om beviljande av stöd för förbättrande av företagsverksamhetsmiljö till lagen. Stöd för företagsinternationalisering har på basis av handels- och industri-

ministeriets beslut beviljats sedan 1994.

Investeringsstöd för utvecklingsområde har kunnat beviljas för projekt som genomförs på de utvecklingsområden och strukturomvandlingsområden som avses i lagen om regional utveckling (1135/1993). Stödet har graderats stödområdesvis. När det gäller investeringar har småföretagarstöd kunnat beviljas på i stort sett samma grunder som investeringsstöd för utvecklingsområde. Utanför stödområdena har småföretagarstöd för investeringar kunnat beviljas för högst 15 % av de godtagbara utgifterna. På basis av nya arbetsplatser har småföretagarstöd kunnat beviljas på enhetliga grunder i hela landet. Utvecklingsstöd för små och medelstora företag har kunnat beviljas i hela landet så, att maximinivån har höjts i fråga om det stöd som beviljas för produktutveckling på utvecklingsområden. Verksamhetsmiljö-

stöd har kunnat beviljas i hela landet enligt samma grunder, dock så, att då den som får stöd är ett företag iakttas de begränsningar som gäller maximibeloppen för investerings- och utvecklingsstöd. Stöd för företags internationalisering har kunnat beviljas på enhetliga grunder i hela landet.

De beviljade företagsstödens antal och markbelopp 1998 framgår nedan med beaktande av både den statliga finansieringen och EG:s finansiering. I siffrorna ingår också det internationaliseringsstöd som beviljats på basis av ett separat beslut av handels- och industriministeriet i fråga om företagsvisa beslut. Tabellen innehåller även en bedömning av de nya arbetsplatser som uppkommit med hjälp av stöden samt uppgifter om de genomsnittliga stödnivåerna i förhållande till de godtagna kostnaderna.

Stödform	Beslut st.	Stöd 1000 mk	Nya arbetsplatser	Genomsnittlig stödprocent
Utvecklingsstöd	460	47 063	974	41,8
Investeringsstöd	584	311 726	3 083	19,6
Småföretagarstöd	1138	111 377	2 144	17,4
Verksamhetsmiljöstöd	93	51 536	721	44,5
Internationaliseringsstöd	768	84 595	1 726	49,7
Sammanlagt	3 043	606 297	8 648	

Inriktningen av direkta företagsstöd på små och medelstora företag har under lagens giltighetstid stärkts i enlighet med riktlinjerna i regeringsprogrammen och den näringspolitiska redogörelse som gavs till riksdagen 1997. För närvarande kan stöd beviljas stora företag endast av särskilda skäl. Av de stöd som beviljades 1998 riktades under 10 % av markbeloppet och under 1 % av antalet till stora företag. Däremot kan allt fler erhålla direkta företagsstöd eftersom branschavgränsningarna i lagen om företagsstöd stegvis har lindrats. Småföretagarstöd kan vid sidan om produktionsföretag, företag inom turismen och producentjänsteföretag även beviljas serviceföretag, som har betydelse med tanke på tillgången på service. Utvecklingsstöd kan beviljas för små och medel-

stora företag inom alla branscher. Breddningen har baserat sig på riktlinjerna i den näringspolitiska redogörelsen.

Investeringsstöd beviljas för anskaffning av anläggningstillgångar, t.ex. maskiner, apparatur, byggnader och markområden, som behövs då företagsverksamheten inleds eller utvidgas, samt för ändrings- och förbättringsarbeten på dem. Utöver investeringsstödet kan småföretagarstöd beviljas som startstöd på basis av de löner och de indirekta arbetskraftskostnader som föranleds av att företagsverksamheten inleds eller utvidgas. Småföretagarstöd kan också beviljas företagen via en företagskuvös som erbjuder företagen lokaler och tjänster. Utvecklingsstöd för små och medelstora företag beviljas för utvecklingsprojekt som förbättrar före-

tagets produkter eller produktionsnivå, företagsledningen eller marknadsföringen. Utvecklingsstöd kan också beviljas för utredning av förutsättningarna för att grunda eller driva små och medelstora företag. Stöd för förbättrande av företags verksamhetsmiljö kan beviljas för projekt som utvecklar de tjänster som företag behöver och förbättrar verksamhetsramarna för små och medelstora företag på ett bestående sätt. Stödet kan i första hand beviljas offentliga samfund, såsom läroanstalter, forskningsanstalter och kommuner.

Stöd i enlighet med lagen om företagsstöd har fram till den 31 augusti 1997 beviljats av handels- och industriministeriets distriktsbyråer för företagstjänst. Därefter har stödet beviljats av de arbetskrafts- och näringscentraler som i syfte att främja näringsverksamheten inom respektive område inrättades som gemensam regionalförvaltning för handels- och industriministeriet, arbetsministeriet och jord- och skogsbruksministeriet. Investeringsstöd beviljas dock av handels- och industriministeriet om de godtagbara kostnaderna för projektet överstiger 10 milj. mk eller om ministeriet av särskilda skäl förbehåller sig beslutanderätten. Beslut om godkännande av ett samprojekt som ingår i målprogrammet för strukturfonderna fattas av de särskilda arbetsgrupper för företagsstöd inom EU som handels- och industriministeriet inrättat i varje landskap. Till dessa arbetsgrupper hör viktiga instanser som beviljar offentlig företagsfinansiering i området samt representanter för förbundet på landskapsnivå. Det egentliga beslutet om beviljande av stöd fattas dock av arbetskrafts- och näringscentralen eller handels- och industriministeriet. Beslutet om beviljande föregås av en företagsundersökning, i vilken man bl.a. granskar det sökande företags affärsverksamhet samt det projekt som föreslås få understöd och dess betydelse för företaget.

Stöd för företags internationalisering har beviljats sedan 1994. Tidigare kallades stödet i fråga understöd för exportfrämjande. Gällande bestämmelser om stödet ingår i det beslut som handels- och industriministeriet fattat den 25 september 1998. Stödet beviljas för företags betydande internationaliseringsprojekt som syftar till att antingen inleda marknadsföringen av en ny produkt eller göra det möjligt att komma in på ett nytt marknadsområde. Stödet inriktas i första

hand på produktionsföretag men det kan även beviljas serviceföretag. Inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) kan internationaliseringsstödet endast beviljas små och medelstora företag, men utanför det kan stödet i princip beviljas även stora företag. I praktiken har stödet dock nästan enbart inriktats på små och medelstora företag. De företagsvisa besluten om internationaliseringsstöd överfördes 1996 på arbetskrafts- och näringscentralerna. Detta lagförslag gäller dessa internationaliseringsbeslut som fattas av arbetskrafts- och näringscentralerna. Tillämpningsområdet för lagförslaget omfattar inte riksomfattande, branschvisa eller andra omfattande samprojekt som främjar internationalisering, inklusive projekt inom turismen, vilka alltså behandlas av handels- och industriministeriet.

2.2. Europeiska gemenskapens strukturfondsprogram

Ända sedan Finland blev medlem av Europeiska unionen vid ingången av 1995 har de företagsstödprogram som ingår i lagen om företagsstöd använts som stödprogram för strukturfondsprogrammen. Detta har inneburit att de nämnda stödprogrammen har utgjort nationell författningsgrund för strukturfondsprogrammets företagsprojekt. Dessutom har kravet varit att företagsprojekt som godkänts i programmet uppfyllt kraven enligt EG:s lagstiftning och stött de mål som uppställts i programmen.

De stödprogram i enlighet med lagen om företagsstöd som ingår i programmen för strukturfondsperioden 1995—1999 har varit investeringsstöd för utvecklingsområde, småföretagarstöd, utvecklingsstöd för små och medelstora företag samt stöd för förbättrande av företags verksamhetsmiljö. Som stödprogram i strukturfondsprogrammen har dessutom använts det stöd för företags internationalisering som beviljas på basis av ett separat beslut av handels- och industriministeriet.

De direkta företagsstöden har spelat en central roll som nationell författningsgrund och vid verkställandet av strukturfondernas regionala målprogram, dvs. mål 6, 2 och 5b samt gemenskapsinitiativprogrammen Interreg, SME och Leader. Av användningen av medel ur Europeiska regionala utvecklingsfonden har ca hälften kanaliserats till utvecklande av företagen och deras verksam-

hetsmiljö, inklusive teknologiska utvecklingscentralens stödprogram. Den andra hälften har bestått av projekt inom andra förvaltningsområden. Av de arbetsplatser som uppkommer till följd av målprogrammen har två tredjedelar beräknats bero på företagsprojekt.

2.3. Europeiska gemenskapens politik beträffande statliga stöd och övervakning av dem

I och med att EES-avtalet trädde i kraft vid ingången av 1994 kom Finland att omfattas av Europeiska gemenskapens politik beträffande statliga stöd och övervakning av dem. Av denna orsak var det nödvändigt att i lagen om företagsstöd ta in bestämmelser om det sammanlagda maximibeloppet av offentligt stöd, dvs. statligt stöd, för varje stödområde inom ett utvecklingsområde eller strukturomvandlingsområde.

EG:s bestämmelser om statligt stöd ingår i artiklarna 87—89 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen. Gemenskapens lagstiftning förbjuder beviljande av offentligt stöd som är oförenligt med den gemensamma marknaden. Bestämmelser om tillåtet stöd ingår i kommissionens beslut, som bl.a. består av regler, riktlinjer och ramar för stöd. Tillåtna offentliga företagsstöd är bl.a. stöd till små och medelstora företag, stöd för forskning och utveckling, stöd som beviljas på regionala grunder, stöd för utbildning och konsultering samt stöd som beviljas på sysselsättningsgrunder.

Begreppet statligt stöd (eng. state aid) i gemenskapens lagstiftning täcker det offentliga stödet i sin helhet så, att det utöver stöd som beviljas av staten också omfattar stöd som beviljas av kommuner, samkommuner och förbund på landskapsnivå samt stöd från EG. Stödbestämmelserna tillämpas allmänt oberoende av stödets form, som kan vara understöd, räntestöd eller skattelättnad eller ett lån, en garanti eller annan finansiering som innehåller stöd.

Kommissionens allmänna övervakning av statliga stöd baserar sig på ett förfarande för anmälan, dvs. notifiering, av stödprogrammen till kommissionen, godkännande av dem i kommissionen samt medlemsländernas rapportering om tillämpningen av stödprogrammen. Innan stödprogrammet har anmälts till kommissionen och innan kommissionen

godkänt det kan stödsystemet inte tas i bruk.

Syftet med EG:s politik beträffande statliga stöd är att gallra ut stöd som skadar eller snedvrider konkurrensen på den gemensamma marknaden samt medverka till att stöden riktas till godtagna, närmast horisontella och regionala ändamål. Det totala beloppet av statliga stöd har långsamt minskat inom Europeiska unionen. Enligt den sjunde översikten gällande statliga stöd för industrin (SEC(99) 148) var den totala nivån på de statliga stöden i Finland 1995—1997 drygt hälften av de genomsnittliga stöden i medlemsstaterna i Europeiska unionen i förhållande till industrins förädlingsvärde. Strukturen på företagsstöden i Finland skiljer sig från genomsnittet i EU:s medlemsländer till den del att i Finland läggs tyngdpunkten på stöd för forskning och utveckling medan den genomsnittliga tyngdpunkten i EU:s medlemsländer ligger på regionala stöd. Ett av kommissionens mål är att lätta på övervakningen av företagsstöd som inte har så stor inverkan på konkurrensen mellan företagen, t.ex. av stöd för små och medelstora företag.

Av de stödprogram som ingår i lagen om företagsstöd har investeringsstödet för utvecklingsområde godkänts av EFTAs övervakningsmyndighet 1994, då EES-avtalet ännu var i kraft. EFTAs övervakningsmyndighet har också godkänt företagsinternationaliseringsstöd 1994. De övriga stödprogrammen har godkänts av kommissionen. Finland har 1998 meddelat kommissionen att det kommer att revidera lagen om företagsstöd och de stödprogram som ingår i den före ingången av 2000. Regeringens proposition med förslag till stödjande av företagsverksamhet skall utgöra en central del av detta reformarbete.

Vid behandlingen av de stödprogram som ingår i denna proposition tillämpar kommissionen de delvis reviderade bestämmelserna om statliga stöd. Riktlinjerna för de regionala statliga stöden (EGT C73/1998) träder i kraft vid ingången av 2000. Rambestämmelserna för stöd till utbildning (EGT C343/1998) trädde i kraft i slutet av 1998. Sådana tidigare godkända bestämmelser om statliga stöd som inverkar på behandlingen av statliga stöd enligt denna proposition är gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till små och medelstora företag (EGT C213/1996) och gemenskapsramarna för statligt stöd till forskning och utveckling (EGT C45/1996).

2.4. Bedömning av nuläget

Det finns flera orsaker till att lagen om företagsstöd revideras och ändras. Den nya programperioden för EG:s strukturfondsprogram och revideringen av kommissionens bestämmelser om regionala stöd vid ingången av 2000 förutsätter att stödprogrammen enligt lagen om företagsstöd anpassas till dessa reformer. Behovet av att revidera lagen föranleds också av lagen om allmänna villkor för företagsstöd (786/1997) och riktlinjerna i regeringsprogrammet och rekommendationerna i den näringspolitiska redogörelsen.

När det gäller EG:s regional- och strukturpolitik hänför sig behovet av att revidera lagstiftningen om företagsstöd i synnerhet till de mål i strukturfondsprogrammen som lyfter fram näringspolitiken. För att uppnå dessa mål förutsätts att de nationella författningarna utvecklas.

Lagen om allmänna villkor för företagsstöd förutsätter att företagsstödprogrammen uppgörs för en viss tid och att det med jämna mellanrum utvärderas vilken effekt de har och hur de fungerar. Enligt lagen skall företagsstödprogrammen riktas till sådana ändamål varigenom brister i marknadens funktion kan elimineras. De skall uppgöras så att företagsstödet konkurransnedvridande verkningar är så små som möjligt. Enligt regeringsprogrammet skall utvärderingen av företagsstödens effekter ökas och utvärderingsmetoderna utvecklas.

Både den nya programperioden för EG:s strukturfonder och utvecklandet av den nationella företagsstödpolitiken hör samman med en strävan efter att förbättra effekterna av företagsstöden och företagsstödprogrammen. Detta innebär att företagsstöden skall inriktas mera selektivt så, att stöden medverkar till att de uppställda närings- och regionalpolitiska målen uppnås.

För att effekten av företagsstöden skall kunna förbättras förutsätts också att de skadliga eller negativa effekterna av stöden minskas. De skadliga effekterna hör intimt samman med det faktum att stödet kan beviljas för sådana projekt för vilka det inte har några verkningar. Detta fenomen kallas dead weight. För att undvika detta förutsätts att det stöd som skall beviljas har mervärde bl.a. med tanke på projektets kvalitet, tidtabell eller tekniska nivå eller att projektet inte alls genomförs utan stöd. Den arbetsgrupp

som handels- och industriministeriet tillsatt för att revidera lagen om företagsstöd beställde en undersökning av Vasa universitets forskningsinstitut om effekterna av stöden enligt lagen. Enligt utredningen bedömde en femtedel av de företag som fått stöd och som omfattades av undersökningen att stödet inte hade några verkningar för genomförandet av projektet. Liknande resultat har man fått i kommissionens utredningar inom Europeiska unionen som helhet.

De negativa effekterna av företagsstöden kan i synnerhet gälla konkurrensen mellan företagen. Detta s.k. displace-fenomen innebär att stöd som beviljas vissa företag försvagar konkurrenssituationen för andra företag.

Systemet med företagsstöd måste göras klarare och enklare också med tanke på kunderna, eftersom de stöd som avses i denna regeringsproposition i huvudsak inriktas på små och medelstora företag. Det är nödvändigt att bedöma likheterna hos stödprogrammen enligt lagen om företagsstöd och eventuella överlappningar med beaktande även av det internationaliseringsstöd som beviljas på basis av ett separat beslut av handels- och industriministeriet.

Det investeringsstöd för utvecklingsområde och det småföretagarstöd som avses i lagen om företagsstöd har när det gäller investeringar beviljats för likartade projekt, dvs. närmast för maskiner, apparatur, byggnader och markområden. Skillnaden mellan stödprogrammen har varit att småföretagarstöd även har beviljats som startstöd på basis av lönekostnaderna och de indirekta arbetskraftskostnaderna. På utvecklingsområden och strukturomvandlingsområden är även stödnivåerna för dessa stödprogram likadana. Utanför ett utvecklingsområde har man däremot endast kunnat bevilja småföretagarstöd. Att stödprogrammen liknar varandra har gjort det svårt för sökandena att förutse vilket stödprogram som kommer i fråga i respektive fall.

Utvecklingsstöd för små och medelstora företag har beviljats för projekt som gäller utvecklande av flera delfunktioner i ett företag, t.ex. produkter, produktionen, företagsledningen eller marknadsföringen. Stöd för företags internationalisering däremot beviljas endast för internationalisering, speciellt för inledande av marknadsföring av en ny produkt eller öppnande av nya marknadsområden. I fråga om utvecklingen av marknads-

föringen kan ovan nämnda två projekt delvis inriktas på samma typ av projekt och därmed delvis vara överlappande. Även stödnivåerna för stödprogrammen är samma, med undantag för produktutvecklingsstödet.

I anslutning till EG:s strukturfondsprogram har medel från EG och nationella medel i någon mån riktats till kapitalplaceringsverksamhet. Bestämmelser om detta har ingått i ett statsrådsbeslut (1689/1888) som utfärdats med stöd av lagen om företagsstöd. För kanaliseringen av finansieringen har Kera Abp, nuvarande Finnvera Abp, utnyttjats som förmedlare. Bestämmelserna om kapitalplaceringsverksamhet måste göras klarare bl.a. eftersom kapitalplaceringsverksamhet inte hör till Finnvera Abp:s verksamhetsområde.

När Finland anslutit sig till Europeiska unionen skapades ett stödssystem som syftade till att göra livsmedelsindustrins anpassning till medlemskapet lättare. I detta syfte utfärdades den 15 juni 1995 ett statsrådsbeslut (883/1995) som gällde företagsstöd för förädling av primära livsmedel. Stöd i enlighet med detta beslut har beviljats 1995—1999.

Utvecklingen inom den nationella lagstiftningen och EG:s lagstiftning förutsätter också att övervakningen av företagsstöd förbättras och att bestämmelserna om övervakningen och om granskningen av beviljande och användning av stöd görs klarare. Bestämmelserna gäller bl.a. ställningen hos de revisorer som utför granskningen, tillgången till uppgifter om stöden och användningen av uppgifterna.

3. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

3.1. Propositionens mål

Målet med propositionen är att revidera företagsstödsprogrammet så, att den föreslagna lagen om stöd för företagets verksamhet så bra som möjligt svarar mot de nationella behoven av att utveckla företagsstöden och så, att den lämpar sig som nationell författningsgrund för EG:s strukturfondsprogram. Dessa mål kan uppnås genom att man bibehåller det grundläggande innehållet om direkta företagsstöd i den nuvarande lagen men samtidigt gör systemet för företagsstöd klarare.

Målet med revideringen av lagen om företagsstöd är för sin del att skapa förutsättningar för en ytterligare effektivisering av de åtgärder som det allmänna vidtar för främjande av företagsverksamheten i små och medelstora företag. När det gäller små och medelstora företag är propositionens mål att förbättra förutsättningarna för utvecklande och internationalisering av företagens allmänna konkurrenskraft, kunnandet och den teknologiska nivån, produkterna och produktionsmetoderna samt företagets verksamhetsmiljö. Målet är att styra stöden till små och medelstora företag som har goda förutsättningar för att växa och som håller på att starta eller utvidga sin verksamhet.

När det gäller den regionala näringspolitiken innehåller propositionen alljämt bestämmelser om investeringsstöd som beviljas på utvecklingsområden. Kommissionen godkänner på Finlands förslag vilka områden som är berättigade till det regionala statliga stödet i fråga och stödets maximinivåer. Målet är att i enlighet med lagen om regional utveckling alljämt försöka utjämna skillnader i den regionala utvecklingen genom främjande av utökandet av ett konkurrenskraftigt företagsbestånd och en konkurrenskraftig produktionsverksamhet på sämre utvecklade områden.

När det gäller strukturfondernas nya programperiod 2000—2006 är målet med propositionen att få till stånd en sådan helhet av direkta företagsstöd som stöder uppnåendet av de centrala näringspolitiska målen och de mål för utvecklande av företagsverksamheten som uppställts i strukturfondsprogrammen. Med tanke på de behov som uppkommer vid genomförandet av programmen förutsätter detta ett mångsidigt stödssystem. Uppnåendet av de näringspolitiska målen i programmen förutsätter dessutom att företagsstödprogrammen tillämpas så, att programmets effekt kan förbättras.

Målet med revideringen av den nuvarande lagen är, utöver vad som nämnts ovan, att göra systemet med företagsstöd klarare, eliminera överlappningar i fråga om stöden och sammanjämka stöden. Målet är dessutom att förbättra företagsstödsystemets administrativa funktion och flexibilitet samt att skapa ett verksamhetsätt som utgår från kunden.

Till följd av kraven vid användningen av nationella medel och medel från EG är det viktigt att förbättra övervakningen av användningen av stöden.

3.2. De viktigaste förslagen

I syfte att göra de allmänna utgångspunkterna för beviljande av stödet och grunderna för inriktningen av stödet klarare föreslås att det i lagen intas en bestämmelse, i vilken syftet med lagen och grunderna för inriktningen av stödet fastställs. Enligt denna bestämmelse skall syftet med lagen vara att främja den allmänna ekonomiska utvecklingen, uppnåendet av de näringspolitiska målen och sysselsättningen med beaktande av konkurrensaspekterna och de regional- och strukturpolitiska målen inom Europeiska gemenskapen och på nationell nivå. Med bestämmelsen om beaktande av konkurrensaspekterna försöker man se till att de beviljade stöden inte skall ha negativ inverkan på konkurrensen mellan företagen. Vid beviljande av stöd måste således stödets inverkan på konkurrensituationen för andra företag bedömas effektivare än tidigare. Avsikten är att mer detaljerade bestämmelser om inriktningen av de stöd som beviljas samt om bedömningen av stödets effekter skall tas in i ett statsrådsbeslut som utfärdas med stöd av den föreslagna lagen. Dessa bestämmelser lämpar sig lagtekniskt bäst för ett statsrådsbeslut.

Det föreslås att de nuvarande företagsstödprogrammen i den gällande lagen skall förhållas så, att investeringsstödet för utvecklingsområde och småföretagarstödet sammanslås till ett investeringsstöd. Därigenom blir målen för och förutsättningarna för beviljande av dessa stödformer enhetligare. Detta gör stödssystemet klarare både för den som ansöker om och den som beviljar stödet. På utvecklingsområden skall investeringsstöd alltså kunna beviljas också för projekt i stora företag. Avsikten är att startstödet skall bibehållas som en del av investeringsstödet, dock så, att det begränsas endast till företag som inleder sin verksamhet. Avgränsningen beror på att startstöd närmast har beviljats då nya företag inlett sin verksamhet. Avsikten är att främjandet av företagskuvösverksamhet skall fortsätta. Stödet skall dock direkt beviljas de företag som är verksamma i företagskuvösen. Förfarandet är nytt i jämförelse med nuvarande bestämmelser och det föranleds närmast av aspekter i anslutning till övervakningen. För grundande av en företagskuvös och för utvecklande av dess funktioner skall verksamhetsmiljöstöd alltså kunna beviljas.

Det föreslås att utvecklingsstödet för små och medelstora företag också skall omfatta det nuvarande separata internationaliseringsstödet när det gäller de företagsvisa beslut som behandlas vid arbetskrafts- och näringscentralerna. Inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har det varit möjligt att bevilja endast små och medelstora företag internationaliseringsstöd. Utanför EES-området har det i princip varit möjligt att bevilja även stora företag internationaliseringsstöd, men i praktiken har stöden även här inriktats på små och medelstora företag. Sammanslagningen av internationaliseringsstödet och utvecklingsstödet för små och medelstora företag innebär att stora företag helt utesluts från stödet. Detta motsvarar den allmänna linjen vid utvecklandet av företagsstöd.

I den föreslagna lagen skall intas reviderade bestämmelser om beviljande av stöd för kapitalplaceringsverksamhet i anslutning till EG:s strukturfondsprogram. Andringarna ansluter sig delvis till riktlinjerna i den allmänna strukturfondsförordningen, enligt vilka det vid främjande av företagsverksamhet är nödvändigt att vid sidan av stöd i form av understöd även ha andra finansieringsformer. Med stöd av bestämmelsen kan handels- och industriministeriet göra placeringar i eget kapital direkt i regionala kapitalplaceringsfonder. Kapitalplaceringsfonderna för sin del gör placeringar i regionens små och medelstora företag. Enligt gällande lagstiftning har kapitalplaceringsverksamhet i anslutning till strukturfondsprogrammen idkats, dock i liten skala så, att EG:s finansiering och motsvarande nationell finansiering har anvisats i form av understöd till en förmedlare som i sin tur använt medlen för att göra kapitalplaceringar i en regional kapitalplaceringsfond. Även av praktiska skattetekniska skäl är det ändamålsenligare om handels- och industriministeriet kan göra direkta kapitalplaceringar.

Lagförslaget innehåller bestämmelser om ersättande av stödprogrammet för förädling av primära livsmedel med ett stödprogram för förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter. Avsikten är att med stöd av bestämmelsen utfärdas ett särskilt statsrådsbeslut i vilket relevanta EG-rättsakter beaktas.

För närvarande ingår bestämmelserna om stödnivåerna i lag. Författningstekniskt är det flexibla att bestämma om dem genom statsrådsbeslut. Av denna orsak skall det i

lagen tas in bestämmelser om en överföring av befogenheterna till statsrådet när det gäller fastställandet av investeringsstödet stödnivåer. Avsikten är att genom statsrådsbeslut fastställa investeringsstödet riktgivande stödnivå och stödets maximibelopp för varje område. Fastställandet av en riktgivande stödnivå syftar till att ge företag som ansöker om stöd en klarare uppfattning om nivån på det stöd som eventuellt beviljas i jämförelse med nuvarande situation då gränser för stödets maximi- och minimibelopp har fastställts för varje område. Det skall vara möjligt att avvika från de riktgivande stödnivåerna både uppåt och nedåt.

Det föreslås att det i lagen skall tas in mera omfattande bestämmelser om övervakningen av användningen av nationella medel och medel från EG. De föreslagna bestämmelserna om övervakningen hänför sig till både de företag som fått stöd och till de arbetskrafts- och näringscentraler som beviljat stödet. Handels- och industriministeriet skall alltså bära det primära ansvaret för övervakningen av de stöd som arbetskrafts- och näringscentralerna beviljar och utbetalar, även när det gäller den andel som kommer från EG:s strukturfonder. Propositionen innehåller bestämmelser om att handels- och industriministeriet eller en arbetskrafts- och näringscentral kan bemyndiga en annan myndighet eller en utomstående revisor att för deras räkning utföra granskningar av finansieringen enligt detta lagförslag. På samma sätt kan handels- och industriministeriet bemyndiga en annan myndighet eller en utomstående revisor att granska arbetskrafts- och näringscentralerna. Avsikten är också att säkerställa handels- och industriministeriets rätt att av arbetskrafts- och näringscentralerna för förvaltningen och övervakningen av stöden få nödvändiga uppgifter. Dessutom skall det bestämmas om handels- och industriministeriets och arbetskrafts- och näringscentralernas rätt att få uppgifter av andra myndigheter samt om hur uppgifter kan överlätas utan hinder av sekretessbestämmelserna för förvaltningen av stödsystemen.

Avsikten är att lagen om stödjande av företagsverksamhet skall gälla en viss tid. När det gäller beviljande av stöd föreslås att lagen skall vara i kraft lika länge som programperioden för EG:s strukturfonder, dvs. 2000-2006, och när det gäller utbetalning i anslutning till programmen föreslås att den

skall vara i kraft 2000—2008.

4. Propositionens verkningar

4.1. Ekonomiska verkningar

Verkningar för statens ekonomi

Avsikten är att åtgärder enligt den föreslagna lagen skall finansieras både med medel som anslagits i statsbudgeten och med medel ur Europeiska regionala utvecklingsfonden.

För åtgärderna enligt lagen skall i statsbudgeten årligen tas in en bevilningsfullmakt för stödjande av projekt som genomförs utan delfinansiering från Europeiska regionala utvecklingsfonden och ett anslag för betalning av utgifter som föranleds av beslut som fattats för året i fråga och tidigare år.

De medel som behövs för den nationella finansieringen i projekt som ingår i EG:s strukturfondsprogram och som baserar sig på detta lagförslag budgeteras i statsbudgeten under ett moment under handels- och industriministeriets förvaltningsområde. Momentet omfattar den nationella finansieringen i olika strukturfondsprogram inom handels- och industriministeriets förvaltningsområde. Den andel som fås ur Europeiska regionala utvecklingsfonden budgeteras under ett moment under inrikesministeriet i form av en årlig bevilningsfullmakt samt i form av ett anslag som behövs för betalning av utgifter som föranleds av beslut som fattats för året i fråga och tidigare år. Till handels- och industriministeriet frigör inrikesministeriet årligen den bevilningsfullmakt och det anslag som budgeterats för handels- och industriministeriets förvaltningsområde under momentet i fråga.

Samfinansieringen ur Europeiska regionala utvecklingsfonden och motsvarande nationella andelar ordnas särskilt för varje program och område i enlighet med den lag som skall ges om den nationella förvaltningen av programmen för strukturfonderna. Denna lag föredras från inrikesministeriet.

Avsikten är att lagförslaget inte skall medföra någon väsentlig ökning av statens utgifter i jämförelse med de utgifter som föranleds av lagen om företagsstöd. Den finansiering ur Europeiska regionala utvecklingsfonden som kanaliseras via EG:s strukturfondsprogram till stöd enligt detta lagförslag

och motsvarande nationell finansiering fastställs i enlighet med strukturfondsprogrammets mål och tyngdpunkter.

I denna proposition har bestämmelserna om övervakningen av användningen av stöden preciserats. Detta föranleder i sig inte något behov av tilläggsresurser. Behovet av merarbete i anslutning till övervakningen i både ministerierna och arbetskrafts- och näringscentralerna föranleds av ikraftträdandet och genomförandet av den tillsynsförordning (EG) nr 2064/1997 som gäller strukturfonderna. Enligt denna förordning och enligt den allmänna strukturfonds-förordningen är en effektivisering av kontrollen över beviljandet och användningen av medel under den programmeringsperiod för strukturfonderna som inleds år 2000 en central utgångspunkt vid genomförandet av programmen. Härigenom förutsätter förbättringen av övervakningen av företagsstöd i någon mån tilläggsresurser även i fortsättningen. I anslutning till uppföljningen av användningen av stöden innehåller denna proposition en uppställning av målen för företagsstöden på lagnivå. Avsikten är att effektivisera uppföljningen av uppnåendet av lagens mål så, att genom statsrådsbeslut bestäms att arbetskrafts- och näringscentralerna är skyldiga att följa med verkningarna av de beviljade stöden. Dessutom skall bestämmas om stödtagarens skyldighet att rapportera om genomförandet av projektet och om dess verkningar. Detta föranleder i någon mån merarbete i arbetskrafts- och näringscentralerna.

Verkningar för små och medelstora företag

Åtgärderna enligt den föreslagna lagen, och även enligt den nuvarande lagen, gäller till största delen små och medelstora företag. Med de företagsstöd som avses i lagen främjas materiella och immateriella investeringar i små och medelstora företag, utvecklande och internationalisering samt en förbättring av företagets verksamhetsmiljö. Avsikten är att rikta de åtgärder som avses i lagen speciellt på små och medelstora företag som har goda förutsättningar för att växa och som håller på att starta eller utvidga sin verksamhet. Stråvan enligt de nya bestämmelserna efter att förbättra företagsstödens effekt innebär att en större gallring görs vid beviljandet av stöden.

Utgående från de näringspolitiska riktlinjerna har branschavgränsningen för företags-

stöden gradvis breddats. I enlighet med den är branschavgränsningen i lagförslaget omfattande. I detta förslag har branschavgränsningen gjorts klarare i jämförelse med den nuvarande lagen. En bred branschavgränsning innebär att speciellt även företag i servicebranscherna i stor utsträckning kan omfattas av stöden.

De företagsstödprogram som ingår i lagförslaget skall i synnerhet användas som stödprogram enligt EG:s strukturfondsprogram. Regionalt kommer företagsstöden enligt lagen således att inriktas på små och medelstora företag som är verksamma inom strukturfondernas målområde 1 och målområde 2. Genom stödprogrammen enligt lagen skall dessutom den allmänna politiken gällande små och medelstora företag samt den regionala näringspolitiken drivas.

I syfte att stärka de verksamhetsätt som utgår från kunden strävar lagförslaget efter att göra systemet med företagsstöd klarare, vilket bl.a. framgår i form av en minskning av antalet stödprogram i jämförelse med det nuvarande antalet. Ändringarna bidrar till att förbättra sökandenas ställning.

Lagstiftningen i fråga har i sig stor betydelse för små och medelstora företag. De föreslagna ändringarna syftar till att effektivisera dessa verkningar.

4.2. Verkningar i fråga om organisation och personal

Tillämpningen av de företagsstödprogram som avses i regeringens proposition skall i huvudsak ske i arbetskrafts- och näringscentralerna. Till denna del innebär den föreslagna lagstiftningen inte någon ändring i jämförelse med nuvarande situation. Den medför inte heller några ändringar i de olika ministeriernas eller myndigheternas behörighetsförhållanden eller arbetsfördelning. Vid arbetskrafts- och näringscentralerna medför breddningen av branschavgränsningen i lagstiftningen om företagsstöd i någon mån merarbete.

Förslagen om en effektivisering av uppföljningen av företagsstöden medför i någon mån merarbete i arbetskrafts- och näringscentralerna. Utvecklingen i fråga om bestämmelserna om övervakningen av användningen av EG:s medel har också medfört och kommer alltjämt att medföra ett behov av merarbete och tilläggsresurser både i arbetskrafts- och näringscentralerna och i han-

dels- och industriministeriet.

Den gällande lagen om företagsstöd liksom den föreslagna lagen om stödjande av företagsverksamhet tillämpas i huvudsak i anslutning till EG:s strukturfondsprogram. Deltagandet i programarbetet har utökat det administrativa arbetet vid arbetskrafts- och näringscentralerna. Denna arbetsmängd påverkas dock inte av detta lagförslag.

4.3. Miljökonsekvenser

Vid uppgörandet och genomförandet av EG:s strukturfondsprogram har man fäst ökad uppmärksamhet vid miljöaspekter. Enligt EG:s bestämmelser beaktas miljöaspekterna i programmen enligt integrationsprincipen. Detta innebär att även i företagsprojekt som hör till programmen skall miljökonsekvenserna bedömas särskilt.

De föreslagna ändringarna har inte några direkta verkningar på hur miljöaspekterna beaktas i företagens investerings- och utvecklingsprojekt. I det statsrådsbeslut som hänför sig till den gällande lagen om företagsstöd har det bestämts att projektets positiva miljöeffekter är en faktor som talar för att projektet skall godkännas. Avsikten är att i bestämmelser på lägre nivå alltjämt fästa uppmärksamhet vid miljökonsekvenserna av de projekt som föreslås få stöd och att i detta hänseende betrakta projektets positiva miljökonsekvenser som en faktor som talar för projektet.

5. Beredningen av propositionen

5.1. Beredningsskeden och beredningsmaterial

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid handels- och industriministeriet. Vid beredningen har beaktats de förslag som den arbetsgrupp som tillsatts av handels- och industriministeriet för revideringen av lagen om företagsstöd lade fram den 28 maj 1998.

I syfte att kartlägga behoven av att revidera lagen om företagsstöd och effekterna av stöden tillsatte handels- och industriministeriet en arbetsgrupp som lät göra en undersökning vid Vasa universitets forskningsinstitut om effekterna av de stödprogram som avses i lagen, deras funktionsduglighet och utvecklingsbehov. Utredningen blev klar 1998. Enligt utredningen ansåg över hälften av de företag som erhållit investeringsstöd

att tack vare stödet genomfördes projektet i större omfattning, på en högre teknisk nivå och enligt en snabbare tidtabell än om inget stöd skulle ha beviljats. En femtedel meddelade att projektet inte skulle ha genomförts alls utan stöd. Av dem som erhöll utvecklingsstöd meddelade en fjärdedel att projektet inte skulle ha genomförts alls utan stöd. Av dem som erhöll verksamhetsmiljöstöd meddelade nästan hälften att projektet inte skulle ha genomförts alls utan stöd. Iakttagelserna beträffande stödets effekter har beaktats vid utarbetandet av propositionen.

5.2. Remissutlåtanden

Utlåtanden begärdes om de förslag som den arbetsgrupp som beredde ärendet lade fram. I utlåtandena fästes bl.a. uppmärksamhet vid att företagsstödens tyngdpunkt i högre grad borde flyttas mot stödjande av företags utvecklingsverksamhet och mot företag i utvecklingsskede. Enligt utlåtandena borde stödet riktas till små och medelstora företag för förbättrande av konkurrenskraften och internationaliseringen. Dessutom borde stöden uppmuntra företagen till samarbete och bildande av nätverk. Uppmärksamhet fästes även vid de verkningar som snedvrider konkurrensen. Synpunkterna i utlåtandena har beaktats vid beredningen av lagen.

Med beaktande av de utlåtanden som erhållits om arbetsgruppens förslag har det inte ansetts ändamålsenligt att begära nya utlåtanden om regeringens proposition, med undantag för det utlåtande som begärdes av företagsstödsdelegationen. Synpunkterna i detta utlåtande har beaktats bl.a. genom att man gjort branschavgränsningen klarare.

6. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

6.1. Samband med andra propositioner

Vid inrikesministeriet har beretts en proposition med förslag till lag om den nationella förvaltningen av programmen för strukturfonderna. Lagen i fråga skall vara sekundär när det gäller de stödssystem som används i strukturfondsprogrammen. Denna proposition med förslag till lag om stödjande av företagsverksamhet skall höra till den primära lagstiftning som avses i ovan nämnda proposition. Bestämmelserna i den skall

tillämpas vid verkställigheten av strukturfundsprogrammen både när det gäller medel ur EG:s strukturfonder och nationella medel. Därmed är denna proposition inte direkt beroende av ovan nämnda proposition.

Vid jord- och skogsbruksministeriet har beretts en ändring av lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar (329/1999). I denna lagstiftning ingår bestämmelser om främjande av landsbygdsföretag som finns i anslutning till eller utanför ett gårdsbruk. Beviljande av överlappande stöd förhindras på så sätt att stöd enligt denna proposition inte kan beviljas för projekt som beviljats bidrag enligt lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar.

6.2. Anmälan till Europeiska gemenskapernas kommission

Finland har 1998 meddelat kommissionen att lagen om företagsstöd och stödprogrammen enligt den skall revideras före ingången av år 2000.

Avsikten är att de föreslagna företagsstödprogrammen i denna position skall behandlas av kommissionen som sådana.

Ikraftträdandet av lagen skall regleras särskilt genom förordning då riksdagen har godkänt lagen och kommissionen har behandlat stödprogrammen i den.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslaget

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. I paragrafen skall syftet med lagen fastställas. Syften med lagen är att främja den allmänna ekonomiska utvecklingen, uppnåendet av de näringspolitiska målen samt sysselsättningen. För att de konkurrensnedvidande effekterna av företagsstödet skall vara så små som möjligt skall konkurrensaspekterna beaktas vid främjandet av syftet med lagen. Finansieringen enligt denna lag är en betydande finansieringsform med tanke på den nationella offentliga finansieringsandelen i projektet som får finansiering ur Europeiska gemenskapens strukturfonder. Med tanke på syftet med lagen är det viktigt att de regional- och strukturpolitiska målen både inom Europeiska gemenskapen och på nationell nivå beaktas. I jämförelse med nuvarande lag är det nytt att lagens syfte preciseras på paragrafnivå.

2 §. I paragrafens 1 mom. uppräknas de olika stödformer som skall kunna beviljas med stöd av denna lag. Dessa stödformer har formen av understöd. Dessutom föreslås det att finansiering med stöd av denna lag också skall kunna anvisas i form av en kapitalplacering. Närmare bestämmelser om villkoren för en kapitalplacering skall ingå i 14 §. I jämförelse med den nuvarande lagen om företagsstöd är bestämmelsen om kapitalplaceringar helt ny.

I paragrafens 2 mom. skall bestämmas om hur stödet skall inriktas. Genom bestämmelsen försöker man säkerställa att syftet med lagen kan uppnås. I bestämmelsen har de allmänna målen för företagsstödprogram i lagen om allmänna villkor för företagsstöd beaktats. Enligt dessa stödpolitiska riktlinjer skall stöd i synnerhet inriktas på kvalitativt högtstående projekt i företagen och på projekt som främjar konkurrenskraften på lång sikt. Vid beviljandet av stöd skall också målen för Europeiska gemenskapens nya strukturfundsperiod samt Europeiska kommissionens riktlinjer för statliga stöd beaktas.

3 §. För tillämpningen av lagen ingår i statsbudgeten både en bevilningsfullmakt för beviljande av finansiering för respektive år och ett anslag för utbetalning av den finansiering som beviljats för året i fråga och tidigare år. Eftersom de beviljade stöden utbetalas med en viss eftersläpning är anslaget för utbetalning och bevilningsfullmakten inte lika stora. Innehållet i paragrafens 1 mom. motsvarar gällande lag.

Eftersom medel ur Europeiska gemenskapens strukturfonder skall användas som delfinansiering i en stor del av de åtgärder som vidtas enligt denna lag, föreslås att i lagen tas in en bestämmelse om användningen av strukturfondernas medel som delfinansiering, vilket gör lagens ställning som förmedlare av finansiering från strukturfonderna klarare. Sålunda skall bestämmelserna i denna lag tillämpas på medel ur strukturfonterna, om

inte något annat följer av Europeiska gemenskapernas lagstiftning. (2 mom.).

4 §. I paragrafen skall bestämmas att stödet inriktas på små och medelstora företag. Detta är huvudregeln vid beviljande av stöd. När det är fråga om stora företag kan dock undantag göras från denna regel i de fall som nämns i 8 §. Vad som i lagen avses med små och medelstora företag och små företag skall fastställas genom ett beslut av statsrådet och inte längre såsom för närvarande genom lag. Om beviljande av stöd till andra än företag skall bestämmas i lagens 8, 13 och 26 §.

5 §. I paragrafen skall fastställas inom vilka branscher det skall kunna finnas projekt som får stöd. Med beaktande av att de stöd som avses i lagen kan inriktas både direkt på företagen och även till nytta för företagen indirekt i de fall som avses i 8 och 13 §, är det nödvändigt att bestämma att stödet inriktas på företagsverksamhet och inte enbart direkt på företag.

Utgångspunkten för paragrafens 1 mom. är att de huvudsakliga näringsgrenar som definierats i Statistikcentralens näringsgrensindelning omfattas av lagens tillämpningsområde om inte någon bransch eller en del av den har uteslutits från lagens tillämpningsområde. I paragrafens 2 mom. skall dock bestämmas om vissa undantag från branschavgränsningarna i 1 mom. Dessa undantag skall dock inte gälla gårdsbruk eller fiskeri eftersom dessa branscher inte regleras enligt EG:s riktlinjer för statligt stöd till små och medelstora företag och riktlinjerna för de regionala statliga stöden utan enligt separata rättsakter för respektive bransch. Sålunda skall projekt inom de verksamhetsområden som tidigare hörde till specialjordbruket, såsom växthusproduktion, trädgårds- och plantskoleodling samt påsldjursuppfödning, överföras till jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde för att enbart få finansiering av detta ministerium.

Projekt som gäller byggande enligt Statistikcentralens näringsgrensindelning kan omfattas av stödet endast på de villkor som bestäms i 2 mom., dvs. då stöd beviljas små företag eller små och medelstora företag beroende på om det å ena sidan är fråga om investeringsstöd eller stöd på basis av nya arbetsplatser eller å andra sidan om utvecklingsstöd. I enlighet med 1 mom. kan däremot ett projekt i anslutning till detaljhandel eller transport, oberoende av företagets stor-

lek och stödform, alltid omfattas av stödet, förutsatt att det är fråga om ett projekt inom turismen. Även andra serviceföretag kan omfattas av stödet om de producerar tjänster som näringsverksamheten behöver, t.ex. konsult- och planeringstjänster samt andra tjänster som företagen behöver inom olika områden. Även tjänster inom turismen kan anses ingå i dessa tjänster.

Med stöd av undantagen i paragrafens 2 mom. kan projekt i anslutning till detaljhandel och transport samt projekt i andra serviceföretag omfattas av stödet då investeringsstöd och stöd på basis av nya arbetsplatser beviljas för projekt i små företag som är viktiga med tanke på utvecklandet av regionens näringsstruktur samt då utvecklingsstöd beviljas små och medelstora företag.

Enligt 3 mom. skall företagsstöd inte beviljas då projektet har beviljats stöd enligt lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar (329/1999). Detta stämmer överens med nuvarande bestämmelser eftersom motsvarande förfarande har tillämpats i fråga om landsbygdsnäringslagen (1295/1990), som föregick lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar.

Paragrafens 4 mom. gäller de åtgärder som vidtas i syfte att revidera det stöd till livsmedelsindustrin som under övergångsperioden 1995-1999 beviljats i syfte att göra anpassningen till medlemskapet i Europeiska unionen lättare och snabbare. Stödssystemet revideras så att för projekt som gäller förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter beviljas investeringsstöd och utvecklingsstöd med beaktande av de begränsningar som följer av Europeiska gemenskapens beslut om statliga stöd. Med förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter avses sortering, förpackning, uppbevaring, förädling eller annan behandling av sådana jordbruksprodukter som avses i bilaga I till fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och som efter denna behandling alltjämt är jordbruksprodukter. Eftersom det stöd som beviljas för detta ändamål i någon mån skiljer sig från de grunder på vilka andra stöd enligt denna lag beviljas är det av praktiska skäl ändamålsenligt att utfärda ett särskilt statsrådsbeslut om det stöd som avses i detta moment.

Eftersom det i detta skede är svårt att närmare bedöma till vilken del stora företag skall kunna omfattas av stödet skall närmare bestämmelser om detta utfärdas genom stats-

rådsbeslut.

2 kap. Investeringstöd och startstöd i företagsverksamhetens inledande skede

6 §. I paragrafen skall bestämmas om förutsättningarna för beviljande av investeringstöd. Investeringstöd skall på samma sätt som investeringstödet för utvecklingsområde i gällande lag inriktas på företag som inleder eller utvidgar sin verksamhet eller som förnyar sina anläggningstillgångar. Bestämmelsen skall också gälla det nuvarande småföretagstödet, som tillsammans med investeringstödet för utvecklingsområde skall sammanslås till ett investeringstöd. Bestämmelser om andra förutsättningar för beviljande av investeringstöd skall ingå i 7 §.

7 §. I paragrafen skall bestämmas om närmare förutsättningar för beviljande av investeringstöd. Genom statsrådsbeslut fastställs närmare vad som avses med en sådan väsentlig ökning av antalet arbetsplatser, produktionens förädlingsvärde eller tjänsterna vid en verksamhetsenhet som är föremål för ett projekt i syfte att utvidga verksamheten eller förnya anläggningstillgångarna. Avsikten är således inte att med investeringstöd understöda egentliga ersättande investeringar i företagen. För att företagets förnyelse effektivt skall kunna stödjas kan undantag göras från ovan nämnda krav på tillväxt i sådana fall då företaget förnyat sina anläggningstillgångar så att de uppnår en väsentligt högre nivå.

Ett villkor är, liksom i gällande lag, att företaget anses ha förutsättningar för fortgående lönsam verksamhet.

I förhållande till vad som förutsätts för beviljande av investeringstöd för utvecklingsområde i lagen om företagsstöd är skillnaden den att det i paragrafen inte särskilt skall förutsättas att det projekt som skall understödjas främjar de syften som anges i lagen om regional utveckling, eftersom det i 1 § skall bestämmas om en strävan efter att i fråga om alla stöd främja de regional- och strukturpolitiska målen inom Europeiska gemenskapen och på nationell nivå. I lagen om regional utveckling har de centrala målen för den nationella regionalpolitiken fastställts.

8 §. I paragrafen skall bestämmas om ett undantag från huvudregeln i 4 §, enligt vil-

ket investeringstöd, vid sidan av små och medelstora företag, även kan beviljas stora företag. Stora företag skall kunna beviljas investeringstöd då det projekt som skall understödjas genomförs på ett utvecklingsområde. Vad som avses med utvecklingsområde fastställs i 7 § lagen om regional utveckling. Trots att tyngdpunkten för stödet ligger på små och medelstora företag är det med tanke på utvecklingsområdenas särskilda behov motiverat att bibehålla en möjlighet att bevilja också stora företag som är verksamma på utvecklingsområdena investeringstöd. Stora företag kan t.ex. delta i projekt som främjar nätbildning mellan små och medelstora företag och underleveranser samt i sådana projekt som främjar överföringen av teknologi till små och medelstora företag.

I paragrafen skall dessutom bestämmas om beviljande av investeringstöd till kommuner eller fastighetssammanslutningar som tillhandahåller lokaler för i lagen avsedd företagsverksamhet förutsatt att projektet genomförs på ett utvecklingsområde. Eftersom avsikten är att stödet även i dessa fall skall gagna företaget i lokalen är det nödvändigt att bestämma att stödet överförs både vid uthyrning och vid en eventuell överföring av äganderätten till det företag som är verksamt i lokalen. Dessa bestämmelser motsvarar de nuvarande bestämmelserna.

Investeringstöd skall enligt bestämmelsen inte kunna beviljas ett företag som hyr ut lokaler som det inte själv behöver till ett annat stödberättigat företag. För närvarande har det i fråga om investeringar funnits en dylik möjlighet men eftersom det inte i praktiken har funnits något behov av denna möjlighet föreslås att den inte tas in i lagen.

9 §. I paragrafen skall de godtagbara utgifter som ligger till grund för investeringstödet fastställas på så sätt att stödet kan inriktas på anskaffning av anläggningstillgångar eller ändrings- eller förbättringsarbeten som görs på dem. Med anläggningstillgångar som skall understödjas skall närmast avses maskiner och apparaturer samt byggnader och markområden som företaget behöver i sin verksamhet. En förutsättning för att stödet skall beviljas är att utgifterna för anskaffningarna i samband med det planerade investeringsprojektet i allmänhet i bokföringen registreras som anskaffningsutgifter för anläggningstillgångar. Närmare bestämmelser skall utfärdas genom ett beslut

av statsrådet.

I paragrafen skall bestämmas att investeringsstöd även skall kunna beviljas för utgifter föranledda av sådan hyrning som motsvarar anskaffning av anläggningstillgångar. Företagen finansierar ofta anskaffningen av maskiner och apparaturer genom hyrning (leasinganskaffningar) och därför är det motiverat att detta även beaktas när det gäller investeringsstöd. Stödet begränsas dock så att det kan beviljas för utgifter som uppkommer under högst tre år, vilket är ändamålsenligt för att de utgifter som uppkommer av projektet skall infalla vid samma tidpunkt som det övriga genomförandet av projektet och utbetalningen av stödet.

När det gäller små företag har det tidigare inte varit möjligt att godkänna utgifter som föranleds av sådan hyrning som motsvarar anskaffning av anläggningstillgångar. De utgifter som i anslutning till småföretagsstödet godtas för investeringar skall till denna del förenhetligas så att de motsvarar de utgifter som redan tidigare godkänts i fråga om investeringsstödet för utvecklingsområde. Bestämmelsen motsvarar i övrigt nuvarande bestämmelse med undantag för att det nu intagits en hänvisning till de närmare bestämmelser som utfärdas genom statsrådsbeslut.

10 §. I paragrafen skall intas bestämmelser om hur företag i en företagskuvös skall stödas med investeringsstöd. I paragrafens 1 mom. skall bestämmas om de godtagbara utgifter som, utöver de anskaffningar av anläggningstillgångar som avses i 9 §, kan ligga till grund för stödet. Endast små företag kan få stöd. En mera omfattande definition på godtagbara utgifter skall även omfatta utgifter för hyror för lokaler och apparatur samt för anlitan av kontorstjänster och sakkunniga. Dessa utgifter är karakteristiska för företag som är verksamma i företagskuvöser. I fråga om de godtagbara utgifterna har det inte skett några väsentliga förändringar i förhållande till nuvarande bestämmelser.

Investeringsstöd skall beviljas och betalas direkt till de små företag som är verksamma i en företagskuvös. På basis av lagen om företagsstöd har det varit möjligt att bevilja företagskuvösen småföretagarstödet. Kuvösen har sedan fördelat stödet vidare till de små företag som är verksamma i företagskuvösens lokaler. Med tanke på en bättre övervakning och inriktning av stödet är det än-

damålsenligt att man frångår möjligheten att via företagskuvösen styra stödet till ett företag som är verksamt i kuvösen. Stödet skall i stället alltid beviljas det i företagskuvösen verksamma företaget direkt.

I paragrafens 2 mom. skall det ingå en definition på företagskuvös. Kännetecknen för en sådan företagskuvös som avses i definitionen uppfylls då ett litet företag blir verksamt i kuvösen. Medelstora företag och stora företag är därmed uteslutna. Dessutom förutsätts att företagskuvösen erbjuder ovan avsedda företag lokaler samt kontors- och sakkunnigtjänster. Lokalerna behöver inte vara i företagskuvösens ägo utan de kan även vara hyrda. Lokalerna behöver inte heller nödvändigtvis finnas på ett ställe. I jämförelse med den företagskuvös som avses i lagen om företagsstöd har definitionen gjorts klarare, men till sakinnehållet motsvarar momentet lagen.

11 §. I paragrafen skall bestämmas att små företag som inleder sin företagsverksamhet även kan beviljas startstöd på basis av nya arbetsplatser. Stödet motsvarar det startstöd som enligt den nuvarande lagen om företagsstöd beviljas små företag dock så, att startstöd endast kan beviljas företag som inleder sin verksamhet. Det är ändamålsenligt att styra startstödet endast till företagsverksamhetens inledande skede eftersom det då har störst betydelse för företaget. Detta beror på att det finns ett särskilt behov av att inskola nya arbetstagare i det inledande skedet. Företag som utvidgar sin verksamhet skall inte längre kunna beviljas startstöd på det sätt som varit möjligt enligt nuvarande lag. Närmare bestämmelser om startstödet skall utfärdas genom statsrådsbeslut.

12 §. Bestämmelser om investeringsstödet maximibelopp skall utfärdas genom statsrådsbeslut. Genom statsrådsbeslut skall dessutom bestämmas om investeringsstödet riktgivande stödnivåer samt om maximibeloppen av investeringsstödet och därmed jämförbara företagsstöd. Den riktgivande stödnivån är ett nytt begrepp som gör det lättare för stödtagaren att bedöma hur stort investeringsstöd som i normala fall skulle beviljas. De riktgivande stödnivåerna kan överskridas om detta är motiverat med tanke på investeringens karaktär och hur betydande den är. Stödet kan även beviljas till ett lägre belopp än den riktgivande stödnivån då detta är motiverat med tanke på investeringens storlek eller karaktär.

Med maximibeloppen av investeringsstödet och därmed jämförbara företagsstöd avses den s.k. kumuleringen av företagsstöd. Med ett stöd som kan jämföras med investeringsstöd avses i första hand det stödelement som ingår i Finnvera Abp:s lån och som hänför sig till räntestödet. Dessutom kan stöd som beviljas av kommuner och samkommuner komma i fråga. Europeiska gemenskapernas kommission fastställer maximibeloppen av företagsstöden i olika områden i Finland med hjälp av riktlinjerna för regionala statliga stöd (EGT C73/1998).

I jämförelse med lagen om företagsstöd har bestämmelserna ändrats så att stödets maximibelopp nu regleras genom statsrådsbeslut i stället för genom lag.

3 kap. Verksamhetsmiljöstöd

13 §. I paragrafen skall bestämmas om vem som kan beviljas verksamhetsstöd och under vilka förutsättningar som stödet kan beviljas. Stöd skall kunna beviljas för projekt som offentliga och privata sammanslutningar, stiftelser samt företag och enskilda genomför i syfte att förbättra företags verksamhetsmiljö. Den offentliga sammanslutning som avses i paragrafen kan t.ex. vara en läroanstalt, forskningsanstalt eller kommun. Projekt som företag och enskilda genomför kan få verksamhetsmiljöstöd endast i undantagsfall. En förutsättning för att verksamhetsmiljöstöd skall beviljas är att projektet är av väsentlig betydelse för regionens små och medelstora företag. Avsikten är att med hjälp av verksamhetsmiljöstödet skapa förutsättningar för en förnyelse och utveckling av företagsverksamheten. Stöd kan beviljas också för näringspolitiska projekt som sträcker sig över regionala gränser, när projekten främjar regionens näringspolitiska samarbete eller små och medelstora företags internationalisering.

Stöd skall dessutom kunna beviljas för projekt som utvecklar den regionala kapitalplaceringsverksamheten. En faktor som talar för att stödet skall beviljas skall härvid vara att projektet har avsevärd betydelse både med tanke på utvecklingen av den regionala kapitalplaceringsmarknaden och möjligheterna för företag att i ett tidigt utvecklingsskede få finansiering i form av eget kapital. Dylika projekt kan t.ex. vara utredningar som hänför sig till kapitalplaceringsmarknaden, t.ex. en kartläggning av finansieringsbe-

hovet hos regionens företag eller privata placerares placeringsmöjligheter, samt erbjudande av tjänster som främjar inrättandet och förvaltningen av fonder. Fondernas förvaltningsbolag skall kunna beviljas stöd för förvaltningskostnaderna närmast då de företag som fonderna riktar sig till består av företag som håller på att starta eller har startat. I särskilda fall skall stöd även kunna beviljas offentliga kapitalplaceringsammanslutningar för att användas för teckning av fondandelar i en kapitalplaceringsfond.

I jämförelse med nuvarande lag är ändringen den att nu har det särskilt nämnts i paragrafen att stöd även kan beviljas en privat sammanslutning. Med tillägget vill man klargöra möjligheten att verksamhetsmiljöstöd beviljas privata sammanlutningar, t.ex. företagarorganisationer, för projekt som främjar verksamhetsmiljön i deras små och medelstora företag. Dessutom har hänvisningen i gällande lag till projekt som överskrider internationella gränser slopats såsom oklar.

14 §. I paragrafen skall det bestämmas om placeringar som görs i kapitalplaceringsfonder och som enligt bestämmelserna i 2 § 1 mom. inte skall vara finansiering i form av understöd. Bestämmelsen gör det möjligt för handels- och industiministeriet att göra placeringar i form av eget kapital i regionala kapitalplaceringsfonder. Finansieringen inriktas speciellt på fonder som specialiserat sig på placeringar i företag som är i ett tidigt utvecklingsskede. Verksamheten inom ett regionalt kapitalplaceringsprojekt kan även inriktas på flera landskap.

Placeringar i eget kapital i enlighet med denna lag skall i regel göras med medel ur Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF). Den nationella medfinansieringen skall i första hand bestå av placeringar som görs av andra offentliga instanser än handels- och industiministeriet och av privata sammanslutningar. I praktiken avser detta Finlands Industriinvestering Ab, andra offentliga kapitalplacere, kommuner och privata kapitalplacere. Den nationella medfinansieringen kan också helt bestå av privata placerares fondandelar. I dessa fall fattar handels- och industriministeriet beslut endast om placeringen av de medel som anvisas ur Europeiska regionala utvecklingsfonden. Finlands Industriinvestering Ab:s roll i den praktiska verksamheten skall framför allt bestå i att handels- och industriministeriet

utnyttjar bolagets expertis i så hög grad som möjligt både när de fattar placeringsbeslut och när de som delägare deltar i förvaltningen av och beslutsfattandet rörande kapitalplaceringsfonden.

För närvarande bestäms närmare om hur stödet kan beviljas kapitalplaceringssammanslutningar genom det statsrådsbeslut som utfärdats med stöd av lagen om företagsstöd. Under den nuvarande strukturfondsperioden har stödet beviljats Kera Abp som har gjort en placering i eget kapital i en kapitalplaceringssfond. Kanaliseringen av stödet via Finnvera Abp eller Finlands Industriinvestering Ab har dock medfört vissa problem i skattehänseende och därför föreslås att handels- och industriministeriet skall kunna göra placeringar i eget kapital direkt i kapitalplaceringssfonderna. I fråga om Finnvera Abp bör det också noteras att bolagets verksamhetsområde inte längre omfattar kapitalplaceringssverksamhet.

15 §. I paragrafen skall närmare fastställas för vilka ändamål verksamhetsmiljöstöd kan beviljas. Verksamhetsmiljöstöd skall kunna beviljas för att skapa och utveckla sådana tjänster i form av rådgivning, forskning, utbildning och konsultering som företagen behöver, förbättra samarbetet mellan företag och läroanstalter samt främja innovation, nätbildning mellan företag och överföring av teknologi. Stöd kan t.ex. beviljas för grundande och utveckling av företagskuvöser, skapande och utvecklande av testnings- och mättjänster samt laboratorietjänster samt för grundande och utvecklande av utvecklingscentraler för olika verksamhetsområden.

16 §. I analogi med lagens övriga stödformer skall i paragrafen bestämmas att statsrådet fattar beslut om stödets maximibelopp samt om projektets godtagbara utgifter och övriga grunder för beviljande av stödet.

4 kap. Utvecklingsstöd för små och medelstora företag

17 §. Bestämmelserna i 4 kap. om utvecklingsstöd för små och medelstora företag baserar sig till sin struktur på att utvecklingsstödet kan inriktas på två projekttyper som i någon mån skiljer sig från varandra. I enlighet med detta skall i paragrafen bestämmas att utvecklingsstöd kan beviljas för både ett företags utvecklingsprojekt och för ett företags internationaliseringsprojekt. Tidigare var internationaliseringsstöd en självstän-

dig stödform som reglerades genom ett beslut som handels- och industriministeriet fattat den 25 september 1998. Nu sammanställs internationaliseringsstödet med utvecklingsstödet för små och medelstora företag.

18 §. I paragrafen skall uppräknas för vilka ändamål utvecklingsstöd kan beviljas. Utvecklings- och internationaliseringsprojekt skall vara klart avgränsade för att utvecklingsstöd skall kunna beviljas. Det förutsätts att utvecklingsprojekt skall vara betydande med beaktande av omfattningen av företagets verksamhet. Föremål för ett utvecklingsprojekt kan vara utvecklande av företagets produkter, produktion, företagsledning eller marknadsföring. Hur betydande internationaliseringsprojekt är för företaget bedöms i förhållande till företagets internationalisering. Internationaliseringsprojekt behöver inte vara lika betydande som utvecklingsprojekt med avseende på verksamhetens omfattning eftersom internationaliseringsprojekt i allmänhet är strategiskt viktiga för företaget. Möjligheten att finansiera företags samprojekt främjas så att samprojektens betydelse kan granskas utgående från projektens betydelse som helhet. Detta gör det möjligt att finansiera ett projekt även i sådana fall då projektet är av ringa betydelse om det granskas särskilt för sig för vissa av de deltagande företagen.

Enligt paragrafens 2 mom. skall utvecklingsstöd också kunna beviljas för utredning av förutsättningarna för att grunda ett företag, vilket är nödvändigt speciellt vid grundande av företag som det är svårt att bedöma förutsättningarna för. Utvecklingsstöd skall dessutom kunna beviljas för utredning av förutsättningarna för att bedriva företagsverksamhet, vilket för sin del kan vara nödvändigt för att man skall kunna utreda förutsättningarna för lönsam verksamhet i ett företag med ekonomiska problem.

I jämförelse med gällande lag är det nytt att internationaliseringsstödet fogats till paragrafen, men i övrigt motsvarar paragrafen vad som för närvarande bestämts om saken.

19 §. I analogi med övriga stödformer skall bestämmelser om godtagbara utgifter utfärdas genom statsrådsbeslut.

20 §. Bestämmelser om procent- och markgränserna för utvecklingsstödet skall utfärdas genom statsrådsbeslut. När maximibeloppet av utvecklingsstödet fastställs skall de riktlinjer som Europeiska gemenskapernas kommission gett om statliga stöd beak-

tas. När det gäller utvecklingsstödet skall dessutom beaktas gemenskapens rambestämmelser för stöd till utbildning (EGT C343/1998), gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till små och medelstora företag (EGT C213/1996) samt gemenskapsramarna för statligt stöd till forskning och utveckling (EGT C45/1996). Beslut om stödets minimibelopp skall inte längre fattas särskilt på samma sätt som i gällande lag.

21 §. Utvecklingsstöd skall i regel inte beviljas om projektet finansieras med något annat statligt understöd. I paragrafen skall det bestämmas om två undantag. För det första kan utvecklingsstöd beviljas om det med tanke på projektets omfattning är motiverat att finansieringen fördelas på flera finansiärer så att man på så sätt kan säkerställa att ett större utvecklingsprojekt genomförs. Som ett annat undantag föreslås att finansiering av ett utvecklingsprojekt som har regional betydelse är möjlig om flera finansiärer deltar. Att frågan om hur betydande ett projekt är intagits som ett andra undantag är nytt i jämförelse med lagen om företagsstöd.

Statsrådet bestämmer om de sammanlagda maximibeloppen av utvecklingsstödet och statsunderstödet eller något annat därmed jämförbart stöd. Andra statliga stöd är t.ex. de bidrag som Teknologiska utvecklingscentralen (TEKES) beviljar för produktutveckling. Andra stöd som kan jämföras med statliga stöd är t.ex. de räntestödslån som Finnvera Abp beviljar. Dessutom kan kommunernas och samkommunernas understöd komma i fråga. Bestämmelsen motsvarar nuvarande bestämmelser.

5 kap. Ansökan om och utbetalning av stöd

22 §. Enligt paragrafen skall ärenden som gäller företagsstöd behandlas av handels- och industriministeriet samt av arbetskrafts- och näringscentralerna. Arbetsfördelningen mellan handels- och industriministeriet och arbetskrafts- och näringscentralerna, från den 1 september 1997 arbetskrafts- och näringscentralernas företagsavdelningar, skall motsvara den nuvarande arbetsfördelningen mellan handels- och industriministeriet och handels- och industriministeriets distriktsbyråer för företagstjänst. Arbetskrafts- och näringscentralerna har förutom en företagsavdelning även en arbetskraftsavdelning och en lands-

bygdsavdelning. Företagsavdelningen behandlar de ärenden som tidigare behandlades av distriktsbyråerna. I paragrafen har arbetskrafts- och näringscentralen nämnts i sin helhet, vilket är ändamålsenligt med tanke på arbetskrafts- och näringscentralens självständiga ämbetsverksställning. Till sakinnehållet motsvarar bestämmelsen bestämmelserna i gällande lag.

23 §. Det stöd som avses i lagen beviljas antingen av arbetskrafts- och näringscentralen eller av handels- och industriministeriet. Till antalet beviljas nästan alla stöd för närvarande av arbetskrafts- och näringscentralerna.

I paragrafens 1 mom. skall bestämmas att handels- och industriministeriet fattar beslut om beviljande av investeringsstöd om beloppet av de utgifter som ligger till grund för stödet överstiger 1,7 miljoner euro. För närvarande beslutar handels- och industriministeriet om beviljande av investeringsstöd om beloppet av de utgifter som ligger till grund för stödet överstiger 10 milj. mk. Det föreslås att 1,7 milj. euro skall motsvara denna summa. Handels- och industriministeriet kan dessutom förbehålla sig beslutanderätten om det av särskilda skäl anses motiverat. Ministeriet har inte rätt att förbehålla sig beslutanderätten när det gäller utvecklingsstöd, verksamhetsmiljöstöd och startstöd.

Arbetskrafts- och näringscentralen fattar beslut om utbetalning av alla stöd som avses i denna lag. Det är dock motiverat att göra det möjligt för handels- och industriministeriet att av särskilda skäl förbehålla sig beslutanderätten när det gäller utbetalningen av stödet.

Arbetsfördelningen mellan handels- och industriministeriet och arbetskrafts- och näringscentralen vid beviljande och utbetalning av stöd motsvarar förhållandet enligt gällande bestämmelser, inklusive rätten att förbehålla sig beslutanderätten.

24 §. Avsikten med bestämmelsen om att ansökan om stöd skall göras innan projektet inleds är att försöka undvika att sådana projekt finansieras för vilka stödet inte har avgörande betydelse med tanke på genomförandet av dem. I lagen om företagsstöd har sökande av stöd reglerats särskilt för varje stödform. Ändringen innebär inte någon ändring i sak i jämförelse med den nuvarande situationen.

I paragrafens 2 mom. skall bestämmas om

ett undantag som gäller för projekt som har inletts innan stödansökan har tillställts arbetskrafts- och näringscentralen. På samma sätt som i nuvarande lag har det varit ändamålsenligt att bestämma om ett undantagsförfarande enligt vilket stöd av skäliga orsaker skall kunna beviljas för ett projekt som har inletts redan innan stödansökan har inlämnats.

25 §. I paragrafen skall bestämmas om utbetalningen av stöd. Beviljandet och utbetalningen av stöd baserar sig på ett tvåstegsförfarande. Först fattas ett beslut om beviljande av stöd och därefter, då projektet eller den del av projektet som avses i beslutet om beviljande har genomförts, skall stödtagaren lämna in en ansökan om att det beviljade stödet utbetalas. Ett särskilt beslut om utbetalning av stödet fattas då det säkerställts att det stöd som skall utbetalas eller en del av det består av sådana godtagbara utgifter som godkänts som grund för stödet i samband med beviljandet. I jämförelse med lagen om företagsstöd har det för klarhetens skull tillagts att utbetalningen av stöd förutsätter en särskild ansökan, vilket i sig även motsvarar nuvarande praxis.

Eftersom projektet inte alltid genomförs i lika stor omfattning som planerat är det nödvändigt att i det föreslagna 2 mom. beakta fall då projektet genomförs i mindre omfattning. Om projektets kostnadsförslag underskrids skall stödet sänkas i den grad som motsvarar den andel som godkänts i beslutet om beviljande. I gällande lag finns en motsvarande bestämmelse.

26 §. Företagsstöd skall fortsättningsvis kunna beviljas för projekt där flera än ett företag eller där en sammanslutning som inte idkar företagsverksamhet är med om att realisera projektet. Gemensamma projekt mellan företagen är av betydelse uttryckligen i utvecklingsprojekt. En motsvarande bestämmelse ingår också i gällande lag.

Den förmedlande sammanslutningen, genom vilken stödet betalas vidare till de företag som deltar i det gemensamma projektet, behöver inte själv vara berättigad till stöd.

6 kap. Särskilda bestämmelser

27 §. I paragrafens 1 mom. skall bestämmas om beviljandet av stöd och övervakningen av användningen av dem. Övervakningen av beviljandet och utbetalningen av stöd skall ankomma på arbetskrafts- och

näringscentralerna som betalar ut alla stöd och beviljar nästan alla stöd. Enligt bestämmelsen skall övervakningen av denna verksamhet liksom för närvarande ankomma på handels- och industriministeriet. Övervakningen av hur stödtagarna, dvs. företagen och andra möjliga stödtagare, använder stöden skall ankomma både på ministeriet och arbetskrafts- och näringscentralerna.

Vid övervakningen utgör granskningarna den viktigaste verksamhetsformen. I paragrafen skall också bestämmas om sådan övervakning av arbetskrafts- och näringscentralerna som görs av ministeriet eller av en utomstående revisor som ministeriet bemyndigat att göra detta. Det är speciellt skyldigheterna i anslutning till projekt som delvis finansieras ur Europeiska gemenskapens strukturfonder som har ökat övervakningsuppgifterna och förutsatt att bestämmelserna om dessa preciseras.

Kommissionens ovan nämnda tillsynsfordring som gäller strukturfonderna har ställt hårdare kvantitativa och kvalitativa krav på tillsynen över de medel som kommer via fonderna. Detta förutsätter att handels- och industriministeriet och arbetskrafts- och näringscentralerna, som använder medel ur strukturfonderna, satsar mer än tidigare på de resurser som behövs vid övervakningen. För att övervakningen skall kunna skötas på ett ändamålsenligt sätt är det därför nödvändigt att bestämma att handels- och industriministeriet och arbetskrafts- och näringscentralen skall kunna bemyndiga en utomstående revisor att utföra granskningar som avser finansiering enligt denna lag. Handels- och industriministeriet kan ge en utomstående revisor i uppdrag att också granska arbetskrafts- och näringscentralerna. Revisorn skall utföra granskningarna inom de noggrant specificerade gränser som anges i fullmakten för fullmaktsgivarens räkning.

Eftersom det i paragrafen görs möjligt för även andra än myndigheter att utföra granskningar skall det bestämmas om saken på lagnivå. I paragrafen avgränsas de instanser som kan bemyndigas att utföra granskningar. Den som bemyndigas att utföra granskningar kan vara en av revisionsnämnden för den allmänna förvaltningen och ekonomin godkänd revisor eller revisionsammanslutning, en av Centralhandelskammaren godkänd revisor eller revisionsammanslutning eller en av handelskammaren godkänd revisor eller revisionsammanslutning. När den utomstå-

ende revisorn förrättar revisionen är det viktigt att revisorn är oberoende av den som är föremål för granskningen och att det ansvar som ingår i uppdraget är klart. Därför skall i paragrafen bestämmas om revisorns oberoende samt att revisorn utför sitt uppdrag under tjänsteansvar.

28 §. I paragrafens 1 och 2 mom. skall ingå närmare bestämmelser om i vilken omfattning den som utför granskningen kan utföra granskningen med beaktande av rätten att få tillgång till behövligt material och rätten att få tillträde till lokaler där granskningen kan utföras.

I paragrafens 4 mom. skall fastställas vilka myndigheter som är skyldiga att vid behov ge handräckning vid granskningen.

29 §. I paragrafens 1 mom. skall bestämmas om rätten att få uppgifter utan hinder av bestämmelserna om sekretess då handels- och industriministeriet för förvaltningen av stödsystemet måste få uppgifter av arbetskrafts- och näringscentralen. Det behov av uppgifter som avses i denna paragraf kan grunda sig på mera omfattande behov än vid den övervakning av stöden som avses i 27 §. Eftersom denna rätt till uppgifter kommer att gälla både handels- och industriministeriet och arbetskrafts- och näringscentralen i förhållande till stödtagaren, dvs. företaget eller en annan stödberättigad sammanlutning, är det ändamålsenligt att även ta in en bestämmelse om detta i lagen. För närvarande ges samtycke till detta på respektive stödansökningsblankett.

För att kunna sköta sin övervakningsskyldighet måste handels- och industriministeriet och arbetskrafts- och näringscentralen ha en lagstadgad rätt att få i 1 mom. avsedda sekretessbelagda uppgifter även av andra myndigheter. Speciellt viktigt är det att vid behov få uppgifter av skattemyndigheten om huruvida det företag som fått stöd i det skede då stödet utbetalas har skatter som förfallit till betalning eller andra obetalda offentliga avgifter. För att dylika uppgifter skall kunna fås av skattemyndigheterna för närvarande skall sökanden ge ett uttryckligt samtycke till detta på ansökningsblanketten. Eftersom det i någon mån förekommit problem vid den praktiska tillämpningen är det nödvändigt att bestämma om saken i lag (2 mom.). Eftersom det är fråga om en sak som har betydelse för stödtagarens integritetsskydd är det också nödvändigt att bestämma att de uppgifter som behövs skall individua-

liseras och att syftet med begäran skall anges. Det är också viktigt att uppgifter som erhållits på detta sätt inte används för andra ändamål.

30 §. I paragrafens 1 mom. skall ingå bestämmelser om att den tystnadsplikt som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) även skall gälla den som sköter uppgifter enligt denna lag. Detta är nödvändigt med beaktande av att även andra än myndigheter kan sköta dessa uppgifter.

I paragrafens 2 mom. skall ingå bestämmelser om hur uppgifter som omfattas av tystnadsplikten kan överlåtas vidare till en annan myndighet eller vid revision till en utomstående revisor i särskilt specificerade fall. Till handels- och industriministeriet samt arbetskrafts- och näringscentralerna kan dylika uppgifter överlåtas för skötseln av övervakningsuppgifter som ankommer på dem enligt denna lag samt för att på ett ändamålsenligt sätt utföra andra uppgifter som följer på lagen (1 punkten).

Utredningar av tillämpningen av lagen måste göras bl.a. för uppföljningen av strukturfondsfinansieringen. Avsikten är också att effekterna av stöden skall bedömas i större utsträckning och mera systematiskt än tidigare. Motsvarande behov finns även i fråga om bedömningen av verkningarna på konkurrensen. Med stöd av den föreslagna bestämmelsen kan nödvändigt undersökningsmaterial överlåtas till den som utför undersökningen utan särskilt tillstånd av stödtagarna (2 punkten).

Det är också nödvändigt att kunna överlämna uppgifter utan hinder av tystnadsplikten till andra myndigheter eller utomstående revisorer som utför sådana granskningar som avses i 27 och 28 § då antingen handels- och industriministeriet eller arbetskrafts- och näringscentralen i fråga i sin besittning redan har uppgifter som gäller granskningen och som inverkar på ärendet (3 punkten). En bestämmelse om överlåtan- de av uppgifter till åklagar-, polis- och tullmyndigheterna för utredande av brott är också nödvändig (4 punkten).

De frågor som enligt förslaget ingår i 27—30 § i denna lag ingår också i den proposition om den nationella förvaltningen av programmen för strukturfonderna som skall behandlas i riksdagen samtidigt med denna regeringsproposition. Detta är nödvändigt i synnerhet på grund av att lagförslaget om

den nationella förvaltningen av programmen för strukturfonderna inte gäller enbart nationell finansiering som beviljas för ett projekt utan motsvarande finansiering ur Europeiska gemenskapernas strukturfonder.

31 §. Handels- och industriministeriet samt arbetskrafts- och näringscentralerna kan i väsentliga frågor foga villkor till det stöd som de beviljat. Avsikten med villkoren är att säkerställa att stöden beviljas för rätt ändamål.

32 §. I paragrafen skall bestämmas om återkrav av det investeringsstöd som avses i 6 § då det är fråga om ett annat företag än ett sådant som avses i 33 §. I paragrafen skall bestämmas om grunderna för återkrav av stödet när det gäller företaget som är större än vad som avses i 33 §. Även det beviljade investeringsstödet storlek har betydelse när man överväger om 32 eller 33 § skall tillämpas. Genom att på detta sätt dela in återkraven av investeringsstöd i två grupper har man gjort det möjligt att tillämpa det förfarande som lämpar sig bäst för respektive grupp. I enlighet med detta kommer återkrav i fråga i större utsträckning än i de fall som avses i 33 §.

Paragrafens 1 mom. gäller återkrav i sådana fall då den verksamhet som utgjort grund för beviljandet av stödet upphör eller i väsentlig grad inskränks. Enligt bestämmelsen skall det bestämmas att stödet skall återbetalas helt eller delvis, om verksamheten upphör eller inskränks utan tvingande skäl under de fem år som följer på det år under vilket beslutet om stödet fattades, eller inom tre år från den sista utbetalningen eller inom en längre tid som av särskilda skäl separat har utsatts i samband med stödbeslutet, om inte annat följer av särskilda skäl. Den uppföljningstid som har definierats på detta sätt och som gäller eventuellt återkrav av stöd skall alltid vara minst lika lång som motsvarande uppföljningstid som gäller eventuellt återkrav av strukturfondernas medel.

Enligt de allmänna bestämmelserna som gäller för Europeiska gemenskapens strukturfonder räknas den fem år långa tidsfristen för återbetalning av stöd från det den behöriga myndigheten fattat beslut om saken. I enlighet med detta skall tidsfristen på fem år beräknas annorlunda än enligt den gällande lagen, från beviljande av stödet. I förslaget har dessutom intagits en tidsfrist i två steg. Tidsfristen på tre år skall räknas från utbetalningen av den sista stödraten. Man har

gått in för detta förfarande eftersom genomförandet av ett projekt i praktiken sträcker sig över flera år och hotet om återkrav i så fall skulle falla bort redan mycket snabbt efter det att projektet genomförts.

Framför allt olönsam verksamhet kan betraktas som ett tvingande skäl att upphöra med eller inskränka verksamheten. Konkurs kan också vara ett tvingande skäl.

Stödet skall kunna återkrävas delvis om verksamheten i väsentlig grad inskränks. I dessa fall återkrävs i regel den andel som motsvarar inskränkningsgraden. Verksamheten skall också anses upphöra om verksamheten överförs från ett område som omfattas av stödet till ett område som inte omfattas av stödet.

Enligt förslaget skall det av särskilda skäl vara möjligt att inte återkräva stödet, trots att de förutsättningar som nämns i lagen föreligger. Detta kommer närmast i fråga då verksamheten har inskränkts av ändamålsenlighetsskäl utan egentliga tvingande skäl, men då återkrav skulle vara oskäligt och äventyra förutsättningarna för den återstående verksamheten.

Enligt paragrafens 2 mom. skall stödet också återkrävas om de anläggningstillgångar för vilka investeringsstöd har beviljats säljs eller på annat sätt överläts helt eller delvis under den tid som avses i 1 mom., eller om företags rörelse eller en betydande del därav säljs eller överläts till någon annan under nämnda tid, och nya motsvarande anläggningstillgångar inte anskaffas i stället. Enligt bestämmelsen behövs stödet dock inte återkrävas, om det skall anses ha övergått på ett annat företag och om överföringen av stödet skall anses ändamålsenlig.

En förutsättning för återkravet är således att investeringsstödet inte på det sätt som avses i lagen har överförts på det köpande företaget. Överföringen av stödet framgår i form av en motsvarande sänkning av köpesumman. En allmän förutsättning för att stödet skall kunna överföras på det nya företaget skall vara att företaget uppfyller lagens villkor för beviljande av stöd och att överföringen av stödet även i övrigt är ändamålsenlig.

Med avvikelse från nuvarande lagstiftning har till lagen fogats en bestämmelse om förnyelse av anläggningstillgångarna. Detta skall anses ändamålsenligt med beaktande av att företagen vid köp av nya maskiner och

apparaturer ofta kommer överens med leverantören om att ta de gamla maskinerna och apparaturerna i byte. I sådana fall är en överföring av understödet inte ens möjlig.

Paragrafens 3 mom. gäller överföring av anläggningstillgångar som ägs av en fastighetssammanslutning eller kommun. Enligt momentet skall investeringsstödet återbetalas om anläggningstillgångarna i fråga under en bestämd tid överläts till något annat företag än ett sådant som kan få stöd enligt lagen. Skyldigheten att återbetala stödet baserar sig i detta fall således direkt på en bestämmelse i lag och för återbetalningen har även uppställts en tidsfrist på sex månader.

Det kan också bestämmas att stöd som beviljats en fastighetssammanslutning eller kommun skall återbetalas helt eller delvis också då det under nämnda tid skett någon annan väsentlig förändring i de förhållanden som utgjort grund för beviljande av investeringsstöd. En dylik väsentlig förändring skall t.ex. kunna föreligga då det inte alls finns något godtagbart företag i lokalerna.

Paragrafens 4 mom. skall gälla den ränta och förseningsränta som skall betalas på det stöd som skall återbetalas. Det kan bestämmas att på det stöd som återkrävs skall betalas en årlig ränta som räknas från dagen för utbetalningen av stödet och som motsvarar grundräntan ökad med fyra procentenheter. Rätten att fatta beslut om grundräntan överfördes från Finlands Bank till finansministeriet då den ekonomiska och monetära unionens tredje skede inleddes den 1 januari 1999. Med hänvisningen till grundräntan avses den grundränta som vederbörande ministerium, för närvarande finansministeriet, har fastställt med stöd av lagen om vissa referensräntor (996/1998). Om det stöd som återkrävs inte återbetalas senast på utsatt förfallodag, skall på beloppet betalas en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen (633/1982).

33 §. Paragrafen skall gälla återkrav av i 6 § avsett investeringsstöd då ett företag som då stödet beviljas bedöms sysselsätta andra personer utöver företagaren motsvarande högst två årsverken och vars investeringsstöd är högst 50 0000 euro. Tillämpningen av det föreslagna lagrummet förutsätter att båda villkoren uppfylls, dvs. att det beviljade investeringsstödet kan uppgå till högst 50 000 euro och att företaget får sysselsätta andra personer utöver företagaren motsvarande högst två årsverken.

Enligt paragrafen skall det bestämmas att investeringsstöd helt eller delvis skall återbetalas om de anläggningstillgångar som har varit föremål för investeringsstödet säljs eller på annat sätt överläts eller annars övergår till någon annan under de fem år som följer på det år då beslutet om stödet fattades, eller inom tre år från den sista utbetalningen, och nya motsvarande anläggningstillgångar inte anskaffas i stället. Stödet behöver dock inte återkrävas, om försäljningen av anläggningstillgångarna har förorsakats av att företagaren har förlorat sin arbetsförmåga eller av något annat jämförbart tvingande skäl. Stödet behöver enligt bestämmelsen inte heller återkrävas, om det skall anses ha övergått på ett annat företag och om överföringen av stödet skall anses ändamålsenlig. Med avvikelse från tidigare lagstiftning har det gjorts möjligt att överföra sådana investeringsstöd för små företag som uppfyller villkoren enligt 33§ till ett annat företag. Bedömningen av överföringen av stöd till ett annat företag och ändamålsenligheten hos den görs enligt samma principer som i 32§ 2 mom.

Enligt paragrafens 2 mom. kan det då ovan nämnda storleksbegränsningar uppfylls bestämmas att investeringsstödet skall återbetalas helt eller delvis om den verksamhet som har varit föremål för investeringsstöd upphör under den tid som nämns i 1 mom. och om det är motiverat av någon särskild orsak som hänför sig till användningen av stödet. Med en dylik särskild orsak avses t.ex. att stödet har sökts i spekuleringsyfte. Att verksamheten upphör skall således i sig inte betraktas som en grund för återkrav av stödet.

Med avvikelse från nuvarande lagstiftning, enligt vilken ränta skall erläggas på det belopp som skall återbetalas från det datum då överlåtelsen av anläggningstillgångarna skedde eller verksamheten upphörde, skall på det belopp som skall återbetalas enligt förslaget erläggas ränta enligt 32 § 4 mom. då sex månader förflutit från den dag då överlåtelsen av anläggningstillgångarna skedde eller verksamheten upphörde. Avsikten med bestämmelsen är att uppmuntra stödtagaren att snabbare än tidigare anmäla förändringar i förhållandena. Det är inte heller skäligt att påföra en skyldighet att betala ränta på det belopp som skall återbetalas redan innan stödtagaren fått kännedom om återkravet.

34 §. Paragrafen gäller återkrav av det verksamhetsmiljöstöd som avses i 13 §. Enligt paragrafen skall stödet återkrävas om de anläggningstillgångar för vilka stöd beviljats eller en del av dem säljs eller på annat sätt överläts till någon annan under den tid som avses i mom. och nya motsvarande anläggningstillgångar inte anskaffas i stället.

Med avvikelse från nuvarande bestämmelser har en särskild bestämmelse om återkrav av verksamhetsmiljöstöd tagits in i lagen. Återkravet av stödet reglerades tidigare i villkoren för beslutet om beviljande av verksamhetsmiljöstöd.

Enligt paragrafen kommer återkrav av verksamhetsmiljöstöd i fråga då anläggningstillgångar som är föremål för stödet överläts. Med avvikelse från bestämmelserna i 32 och 33 § om återkrav av investeringsstöd innehåller bestämmelsen inte något om upphörande eller inskränkning av verksamheten. Det är ofta en offentlig sammanslutning som genomför projekt som får verksamhetsmiljöstöd. Bedömningen av ett tvingande skäl till att upphöra eller inskränka verksamheten kan i praktiken bli problematisk för verksamheten i ett offentligt samfund. Ett projekt som genomförs av ett företag eller en enskild person kan enligt förslaget vara föremål för verksamhetsmiljöstöd endast i specialfall. I dessa specialfall kan återkrav av stöd vid upphörande med eller inskränkning av verksamheten beaktas i villkoren för beviljande av stöd.

35 §. Paragrafen gäller återkrav av alla stöd enligt lagen om stödande av företagsverksamhet. Återkravet av stöd skall gälla både nationellt stöd och stöd som beviljas av medel ur Europeiska gemenskapens strukturfonder.

Stöd skall återkrävas om stödtagaren i samband med ansökan om stöd eller utbetalning av det har lämnat oriktiga uppgifter på någon väsentlig punkt, eller har förtigtigt omständigheter som i väsentlig grad skulle ha inverkat på beviljandet eller utbetalningen av stödet, eller har vägrat tillhandahålla uppgifter som behövs för utbetalningen eller övervakningen eller har använt stödet för något annat ändamål än det har beviljats för. En förutsättning för tillämpningen av paragrafen skall inte vara att stödtagaren med avsikt gett felaktiga uppgifter. Bestämmelsen kan således även tillämpas då lämnandet av felaktiga uppgifter har berott på sökandens slarv.

Enligt paragrafens 2 mom. skall på stöd som skall återbetalas erläggas ränta enligt 33 § 4 mom. Dessutom kan det bestämmas att en tilläggsränta, som utgör skillnaden mellan den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen och ovan nämnda ränta, skall betalas.

36 §. Paragrafen gäller sådana fall då anläggningstillgångar som har varit föremål för investeringsstöd eller verksamhetsmiljöstöd förstörs i samband med ett skadefall under en tid av fem eller tre år eller under en genom beslut fastställd längre tid. Enligt förslaget skall det bestämmas att det av det försäkringsbelopp som eventuellt erhålls till handels- och industriministeriet skall betalas en del som motsvarar stödets andel av anläggningstillgångarna vid den tidpunkt då de anskaffades. Betalningsskyldigheten kan likväl högst gälla ett belopp som motsvarar stödet. Befrielse från betalningsskyldigheten kan dock beviljas i det fall att motsvarande nya anläggningstillgångar anskaffas i stället för dem som har förstörts. De villkor som uppställts i fråga om stödet gäller härvid för de nya anläggningstillgångarna.

37 §. I paragrafen skall bestämmas om fördelningen av befogenheterna vid återkrav mellan arbetskrafts- och näringscentralens företagsavdelning och handels- och industriministeriet. I de fall som avses i 32 och 35 § fattas beslut om återbetalning av stöd av handels- och industriministeriet. I de fall som avses i lagens 33 och 34 § fattas beslut om återbetalning av stöd av företagsavdelningen vid den arbetskrafts- och näringscentral som beviljat stödet. Till de delar som i fall som avses i 36 § föremål för skadefall är anläggningstillgångar som ägs av ett företag som avses i 33 eller 34 §, fattas beslut om återkrav av stödet av företagsavdelningen vid den arbetskrafts- och näringscentral som har beviljat stödet och i övriga fall av handels- och industriministeriet.

38 §. Det föreslås att sökande av ändring i förvaltningsbeslut som fattats med stöd av denna lag skall ordnas på samma sätt som för närvarande så, att det endast i beslut som handels- och industriministeriet eller en arbetskrafts- och näringscentral har fattat om återkrav av stöd får sökas ändring i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996). Därigenom är det inte möjligt att anföra besvär över beslut som gäller beviljande eller utbetalning av stöd.

I enlighet med förvaltningsprocesslagen skall ändring i ett beslut om återkrav som

fattas av arbetskrafts- och näringscentralen sökas från ingången av november 1999 respektive år hos förvaltningsrätten i stället för hos länsstyrelsen och över handels- och industriministeriets beslut hos högsta förvaltningsdomstolen.

Besvärsförbud för andra beslut än beslut om återkrav av stöd är ändamålsenligt eftersom de faktorer som talar för besvärsförbud är klart fler i förhållande till ett gränslöst besvärsvärfarande. När besvärsmöjligheten var i bruk 1982—1993 anfördes årligen ca 100 besvär över beslut som fattats av handels- och industriministeriets distriktsbyråer för företagstjänst hos handels- och industriministeriet, som fungerade som besvärsmyndighet. Praktiskt taget var det i alla besvär fråga om ändamålsenligheten vid beviljandet av stödet. Endast några besvär gav anledning att ändra beslutet. Behovet av en besvärsmöjlighet minskar också väsentligt till följd av att en avslagen ansökan alltid kan behandlas på nytt eftersom beslutet inte anses få rättskraft. Eftersom nästan alla stödbeslut fattas i arbetskrafts- och näringscentralerna kan den som är missnöjd med beslutet även framföra sitt missnöje hos en högre myndighet, dvs. handels- och industriministeriet. Sökande som är missnöjda med slutet framställer ibland förvaltningsklagan hos justitiekanslern i statsrådet och riksdagens justitieombudsman. I undantagsfall kan även de extraordinarie rättsmedlen i förvaltningsprocesslagen komma i fråga.

Med beaktande av att det är fråga om beviljande av stöd på basis av prövning, till centrala delar på basis av ändamålsenlighetsprövning, inom ramen för en årlig beviljningsfullmakt som är knapp med beaktande av ansökningarna om stöd finns det inte något motsvarande behov av att söka ändring som i fråga om lagstadgade förmåner.

39 §. I paragrafen skall bestämmas att genom ett beslut av statsrådet utfärdas närmare föreskrifter om verkställigheten av lagen, vilket skall anses ändamålsenligt speciellt för att möjliggöra en smidigare reglering av de godtagbara utgifterna och stödnivåerna. Den nu gällande bestämmelsen motsvarar i fråga om sakinnehållet den föreslagna bestämmelsen.

Det är nödvändigt att i anslutning till behandlingen av stöden meddela närmare föreskrifter, som det dock inte är ändamålsenligt att bestämma om genom ett beslut av stats-

rådet. Därför föreslås att handels- och industriministeriet får rätt att meddela föreskrifter som behövs för en opartisk och enhetlig behandling av stödärendena. Bestämmelsen motsvarar nuvarande bestämmelser.

7 kap. Ikraftträdelsebestämmelser

40 §. Lagen skall vara i kraft en viss tid. Lagen om allmänna villkor för företagsstöd förutsätter att ett företagsstödprogram skall vara uppgjort för viss tid. Tiden skall vara bunden till den strukturfondsperiod som infaller 2000—2006 på det sätt som närmare bestäms i 41 §.

Lagen om företagsstöd och det statsrådsbeslut om företagsstöd som utfärdats med stöd av den skall upphävas när den nya lagen träder i kraft. Dessa författningar och de bestämmelser och anvisningar som utfärdats med stöd av dem skall dock alltjämt tillämpas på stöd som beviljats och utbetalats med stöd av dem, t.ex. vid bedömningen av förutsättningarna för återkrav av stöd. Dessutom kan den tid under vilken projekten genomförs vara flera år lång och därför kommer utbetalningarna i anslutning till projektet att sträcka sig till giltighetstiden för den föreslagna lagen.

När det gäller övervakning och granskning enligt 27—30 § skall den föreslagna lagen tillämpas även på stöd som beviljats med stöd av lagen om företagsstöd.

41 §. Enligt paragrafens 1 mom. skall lagen tillämpas på stöd som efter att lagen trätt i kraft beviljas på ansökan som lämnats in till arbetskrafts- och näringscentralerna före lagens ikraftträdande eller därefter. Detta är nödvändigt för att man skall kunna reservera tillräckligt med tid för behandlingen av ansökningarna.

I paragrafens 2 mom. skall bestämmas om lagens tidsbundenhet på så sätt att i fråga om beviljande av stöd upphör lagens giltighetstid vid utgången av 2006. Eftersom det enligt bestämmelserna om finansiering ur Europeiska gemenskapernas strukturfonder är möjligt att betala stöd för projekt som finansieras inom ramen för den programperiod som upphör 2006 ännu två år efter det att programperioden upphört, dvs. till utgången av 2008, är det nödvändigt att ta in en bestämmelse om detta i lagen.

När det är fråga om rent nationell finansiering, dvs. finansiering som beviljas för ett projekt utan motsvarande finansiering ur

Europeiska gemenskapens strukturfonder, skall de tidsfrister iakttas som ingår i beslutsvillkoren i stödbeslutet i fråga. Enligt dessa villkor kan utbetalningen av stöden i sin helhet i flera fall ske över två år efter det att stödbeslutet fattades.

som bestäms genom förordning. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får dock vidtas innan lagen träder i kraft.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

2. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft vid en tidpunkt

Lag

om stödjande av företagsverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Syftet med denna lag är att genom att stödja företagsverksamheten främja den allmänna ekonomiska utvecklingen, uppnåendet av de näringspolitiska målen samt samsättningen med beaktande av konkurrensaspekterna och de regional- och strukturpolitiska målen inom Europeiska gemenskapen och på nationell nivå.

2 §

För att syftet med denna lag skall uppnås kan i statsunderstöd för företagsverksamhet beviljas investeringsstöd, utvecklingsstöd för små och medelstora företag och stöd för förbättrande av företags verksamhetsmiljö så som bestäms i denna lag. Utöver finansiering i form av understöd kan finansiering för förbättrande av verksamhetsmiljön även beviljas i form av kapitalplacering. Dessutom kan startstöd beviljas små företag i det inledande skedet.

Stödet inriktas på kvalitativt högtstående immateriella och materiella projekt i syfte att förbättra konkurrenskraften och verksamhetsmiljön på lång sikt speciellt i små och medelstora företag.

3 §

I statsbudgeten tas årligen in ett anslag som behövs för utbetalning av beviljade stöd. Stöd kan beviljas högst till det maximala belopp som har godkänts i statsbudgeten.

Åtgärderna enligt denna lag kan delfinansieras med medel ur Europeiska gemenskapens strukturfonder. Det som i denna lag bestäms om den finansiering som avses i 2 § tillämpas också på medel ur strukturfonderna, om inget annat följer av Europeiska gemenskapernas lagstiftning.

4 §

Stöd beviljas små och medelstora företag, om inte något annat bestäms nedan. Vad som i denna lag avses med små och medelstora företag samt med små företag fastställs genom beslut av statsrådet.

5 §

Stödet inriktas i enlighet med de mål som anges i 1 på företagsverksamhet. Stöd beviljas dock inte för

- 1) gårdsbruk eller fiskeri,
- 2) byggande,
- 3) detaljhandel eller transport, om det inte är fråga om ett projekt inom turismen, eller för
- 4) andra serviceföretag som inte producerar tjänster som näringsverksamheten behöver.

Utän hinder av vad som bestäms i 1 mom. 2—4 punkten kan investeringsstöd och startstöd beviljas små företag som är viktiga med tanke på utvecklandet av regionens näringsstruktur samt utvecklingsstöd beviljas små och medelstora företag.

Ett projekt som beviljats bidrag enligt lagen om finansiering av landsbygdsnärings (329/1999) kan inte beviljas stöd enligt denna lag.

Investeringsstöd och utvecklingsstöd för projekt som gäller förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter beviljas så som bestäms genom särskilt beslut av statsrådet. När det gäller investeringsstöd tillämpas dock inte den regionala begränsningen i 8 § 1 mom. i fråga om stora företag.

2 kap.

Investeringsstöd och startstöd i företagsverksamhetens inledande skede

6 §

Stöd kan beviljas för genomförande av ett företags investeringar i anläggningstillgångar (*investeringsstöd*), om företaget inleder eller utvidgar sin verksamhet eller förnyar sina anläggningstillgångar.

7 §

Ett villkor för att investeringsstöd skall kunna beviljas är att företaget anses ha förutsättningar för fortgående lönsam verksamhet.

Av projektet förutsätts dessutom att utvidningen eller förnyandet beräknas medföra en väsentlig ökning av antalet arbetsplatser vid den verksamhetsenhet som projektet gäller, av förädlingsvärdet av verksamhetsenhetens produktion eller av verksamhetsenhetens tjänster. Från detta kan undantag göras, om företaget förnyar sina anläggningstillgångar så att de uppnår en väsentligt högre teknisk nivå.

8 §

Investeringsstöd kan på det utvecklingsområde som avses i 7 § lagen om regional utveckling (1135/1993) beviljas också stora företags projekt samt sådana fastighetsammanslutningar eller kommuner som erbjuder lokaler för sådan företagsverksamhet som avses i denna lag.

Fastighetsammanslutningen eller kommunen skall i samband med uppbördens av hyran eller annat vederlag överföra stödet på det företag som är verksamt i fastigheten eller som har inlöst fastigheten eller en del av den.

9 §

Investeringsstöd kan beviljas för anskaffning av anläggningstillgångar som behövs för företagsverksamhet eller för ändrings- eller förbättringsarbeten på dem på det sätt som närmare bestäms genom beslut av statsrådet. Investeringsstöd kan också beviljas för utgifterna under längst tre år för sådan hyrning som motsvarar anskaffning av anläggningstillgångar.

10 §

Godtagbara utgifter som ligger till grund för investeringsstöd till små företag som är verksamma i lokaler som en företagskuvös besitter kan utöver vad som bestäms i 9 § också vara utgifter för hyrning av lokaler och apparatur samt för anlåtande av kontorstjänster och sakkunniga.

Med företagskuvös avses en sammanslutning som erbjuder små företag lokaler samt kontors- och sakkunnigtjänster.

11 §

Små företag som inleder sin verksamhet

kan även beviljas startstöd på basis av nya arbetsplatser så som närmare bestäms genom beslut av statsrådet.

12 §

Angående de riktgivande stödnivåerna för och maximibeloppen av investeringsstödet samt angående de sammanlagda maximibeloppen av investeringsstödet och andra därmed jämförbara företagsstöd bestäms genom beslut av statsrådet med beaktande av de olika regionernas utvecklingsbehov.

3 kap.

Verksamhetsmiljöstöd

13 §

Statsunderstöd kan beviljas för projekt som offentliga och privata sammanslutningar, stiftelser samt företag och enskilda genomför i syfte att förbättra företagsverksamhetsmiljö (*verksamhetsmiljöstöd*). En förutsättning för att stöd skall kunna beviljas är att projektet är av väsentlig betydelse med hänsyn till grundandet, utvidgandet eller utvecklandet av små och medelstora företag i regionen. Stöd kan beviljas också för näringspolitiska projekt som sträcker sig över regionala gränser, när projekten främjar regionens näringspolitiska mål eller små och medelstora företags internationalisering.

14 §

För kapitalplaceringsverksamhet kan finansiering ur Europeiska regionala utvecklingsfonden och nationell finansiering inriktas på investeringar i form av eget kapital i en regional kapitalplaceringsfond. Beslut i saken fattas av handels- och industriministriet.

15 §

Projekt enligt 13 § kan vara projekt som syftar till att skapa och utveckla tjänster som företag behöver, förbättra samarbetet mellan företag och läroanstalter samt främja innovation, nätbildning mellan företag och överföring av teknologi samt sådana projekt som kan jämföras med dessa.

16 §

Genom beslut av statsrådet föreskrivs om maximibeloppet av det stöd som avses i detta kapitel samt om projektets godtagbara

utgifter och övriga grunder för beviljande av stödet.

4 kap.

Utvecklingsstöd till små och medelstora företag

17 §

För utvecklings- eller internationaliseringsprojekt som på lång sikt förbättrar små och medelstora företags konkurrenskraft eller internationalisering kan företag beviljas stöd (*utvecklingsstöd*).

18 §

Utvecklingsstöd beviljas för utvecklings- eller internationaliseringsprojekt som avgränsats enligt en plan som företaget lägger fram. Utvecklingsprojekt skall vara betydande med beaktande av omfattningen av företagets verksamhet. Internationaliseringsprojekt skall vara betydande med hänsyn till företagets internationalisering. Hur betydande företags samprojekt är kan dock granskas utgående från projektens betydelse som helhet.

Utvecklingsstöd kan också beviljas för utredning av förutsättningarna för att grunda ett företag eller för att bedriva företagsverksamhet.

19 §

Grunden för utvecklingsstöd kan, i enlighet med vad som närmare bestäms genom beslut av statsrådet, vara utgifter som i samband med ett företags planliga utvecklings- eller internationaliseringsprojekt förändras för företaget.

20 §

Genom beslut av statsrådet föreskrivs om utvecklingsstödet maximibelopp på utvecklingsområdet och på annat håll i landet.

21 §

Utvecklingsstöd beviljas inte, om projektet finansieras med något annat statligt understöd. Undantag får dock göras, om det på grund av projektets omfattning eller dess regionala betydelse är motiverat att finansieringen fördelas på flera finansiärer. I fråga om maximandelen av statsunderstödet eller något annat därmed jämförbart stöd tillsammans med utvecklingsstödet föreskrivs genom beslut av statsrådet.

5 kap.

Ansökan om och utbetalning av stöd

22 §

Ärenden som gäller stöd enligt denna lag behandlas av handels- och industriministeriet samt, i enlighet med vad som bestäms nedan, av Arbetskrafts- och Näringscentralerna.

23 §

Investeringsstöd beviljas av handels- och industriministeriet, om beloppet av de utgifter som ligger till grund för stödet överstiger 1,7 miljoner euro, och i övriga fall av Arbetskrafts- och Näringscentralerna, om inte ministeriet av särskilda skäl anser det motiverat att förbehålla sig beslutanderätten. I det fall att projektet beviljas både investeringsstöd och startstöd, beviljas startstödet av den myndighet som beslutar om beviljande av investeringsstöd och i andra fall av Arbetskrafts- och Näringscentralerna. Arbetskrafts- och Näringscentralerna beviljar utvecklingsstöd och verksamhetsmiljöstöd.

Om utbetalningen av stöd beslutar Arbetskrafts- och Näringscentralerna, om inte ministeriet av särskilda skäl anser det motiverat att förbehålla sig beslutanderätten.

24 §

Ansökan om stöd skall göras innan projektet inleds.

En stödansökan som har tillställts en Arbetskrafts- och Näringscentral senare än vad som föreskrivs i 1 mom. kan tas till behandling om handels- och industriministeriet eller Arbetskrafts- och Näringscentralerna, den sistnämnda i fråga om stöd som det ankommer på centralerna att besluta om, av särskilda skäl så beslutar.

25 §

Arbetskrafts- och Näringscentralerna betalar, på basis av närmare villkor i beslutet om beviljande av stöd och på grundval av godtagbar utredning, på särskild ansökan utstödet i den takt som projektet framskrider.

Om de verkliga kostnaderna är mindre än de beräknade kostnader som låg till grund för beviljande av stödet och det beviljade stödet överstiger den andel av de verkliga kostnaderna som nämns i beslutet, skall stödet sänkas i motsvarande grad.

26 §

Om flera än ett företag eller utöver dessa en sammanslutning som inte idkar företagsverksamhet deltar i ett projekt, kan stödet beviljas och betalas ut till ett företag eller en sammanslutning som har förbundit sig att svara för att stödet används för hela projektet.

6 kap.

Särskilda bestämmelser

27 §

När arbetskrafts- och näringscentralerna beviljar och utbetalar stöd övervakas de av handels- och industriministeriet som antingen själv kan granska arbetskrafts- och näringscentralerna eller bemyndiga en annan myndighet eller en utomstående revisor att göra detta. Stödtagarnas användning av stöden övervakas av handels- och industriministeriet samt arbetskrafts- och näringscentralerna, vilka kan bemyndiga en annan myndighet eller en utomstående revisor att utföra uppgiften.

Den utomstående revisorn skall vara en av revisionsnämnden för den allmänna förvaltningen och ekonomin godkänd revisor (OFR-revisor) eller revisionssammanslutning (OFR-sammanslutning), en av Centralhandelskammaren godkänd revisor (CGR-revisor) eller revisionssammanslutning (CGR-sammanslutning) eller en av handelskammaren godkänd revisor (GRM-revisor) eller revisionssammanslutning (GRM-sammanslutning).

Revisorn utför sitt uppdrag under tjänsteansvar. I fråga om jäv för revisorer tillämpas vad som bestäms i 10 § lagen om förvaltningsförfarande (598/1982). En revisor skall även i övrigt ha förutsättningar att utföra en oberoende revision. Om förutsättningar för en oberoende revision saknas skall revisorn vägra att ta emot uppdraget eller avstå från det.

28 §

Handels- och industriministeriet och arbetskrafts- och näringscentralen samt de revisorer som bemyndigats av dem har rätt att granska sökandens och stödtagarens rörelse i den omfattning som ansökan om stöd och övervakningen av hur stödet används kräver. För utförande av granskningen är sökanden och stödtagaren skyldiga att, utan ogrundat

dröjsmål och utan ersättning, för den som utför granskningen lägga fram alla nödvändiga räkenskapshandlingar och övrigt material som har samband med användningen av stödet och även i övrigt bistå vid granskningen. Den som utför granskningen har rätt att i detta syfte få tillträde till de lokaler som den som är föremål för granskning har i sin besittning eller i sitt bruk. Granskning får dock inte utföras på en plats som omfattas av hemfriden.

Den som utför granskningen har rätt att omhänderta räkenskapshandlingarna och det övriga material som avses ovan om det krävs för att syftet med granskningen skall uppnås. Räkenskapshandlingarna och annat överlåtet material skall returneras när de inte längre behövs för utförandet av granskningen.

På begäran av den som utför granskningen skall den som är föremål för granskning även lämna de upplysningar som är nödvändiga för att granskningen skall kunna genomföras på ett ändamålsenligt sätt.

Polisen, tullmyndigheterna och skattemyndigheterna skall utan ersättning ge den handräkning som behövs för att granskning enligt denna paragraf skall kunna utföras.

29 §

Utan hinder av bestämmelserna om sekretess har handels- och industriministeriet rätt att av arbetskrafts- och näringscentralen få förvaltningen av stödsystemet nödvändiga uppgifter och utredningar om ansökan samt om beviljande och utbetalning av stöd. Motsvarande rätt att få uppgifter av stödtagarna har handels- och industriministeriet och arbetskrafts- och näringscentralen när det gäller användningen av stöd.

Handels- och industriministeriet samt arbetskrafts- och näringscentralen har rätt att av andra myndigheter på begäran få sådana för skötseln av övervakningsskyldigheten eller behandlingen av stödansökningarna nödvändiga uppgifter om fysiska eller juridiska personer som annars skall hemlighållas. I begäran skall de uppgifter som behövs samt användningsändamålen i fråga om dem individualiseras. Uppgifter som erhållits på detta sätt får inte användas för andra ändamål än de för vilka uppgifterna begärs.

30 §

I fråga om tystnadsplikt för den som sköter uppgifter enligt denna lag gäller vad som

föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

Utän hinder av den tystnadsplikt som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet får sådana uppgifter om en enskilds eller en sammanslutnings ekonomiska situation, om affärs- eller yrkeshemlighet eller om en enskilds personliga förhållanden som erhållits vid skötseln av uppgifter enligt denna lag eller enligt lagen om den nationella förvaltningen av programmen för strukturfonderna (/) överlämnas till

- 1) handels- och industriministeriet samt arbetskrafts- och näringscentral för skötseln av uppgifter enligt ovan nämnda lagar,
- 2) den som utför undersökningar gällande stödets effekt och konkurrensverkningar samt andra behövliga undersökningar gällande tillämpningen av denna lag,
- 3) andra myndigheter eller utomstående revisorer som utför sådana granskningar som avses i 27 och 28 §, samt
- 4) åklagar-, polis- och tullmyndigheterna för utredande av brott.

31 §

Handels- och industriministeriet samt arbetskrafts- och näringscentralerna kan föga villkor till det stöd som de beviljat, om villkoren behövs för att förhindra verkningar som strider mot lagens syften.

32 §

Om en annan stödtagare än en sådan som avses i 33 § under de fem år som följer på det år under vilket beslutet om det i 6 § avsedda stödet fattades eller under de tre år som följer på den sista utbetalningen av stödet utan tvingande skäl upphör med eller i väsentlig grad inskränker den verksamhet som utgör grund för beviljandet av stödet, skall det bestämmas att investeringsstödet skall återbetalas helt eller delvis, om inte annat följer av särskilda skäl. Av de utsatta tider som avses ovan tillämpas den som tidsmässigt sträcker sig längre. När beslut om stöd fattas kan de utsatta tiderna av särskilda skäl förlängas.

Om anläggningstillgångar, för vilka investeringsstöd som avses i 1 mom. har beviljats och som ägs av någon annan än en fastighetssammanslutning eller en kommun, säljs eller på annat sätt överläts helt eller delvis under den tid som avses i 1 mom., eller om företags rörelse eller en betydande del därav säljs eller överläts till någon annan under

nämnda tid, och nya motsvarande anläggningstillgångar inte anskaffas i stället, skall det bestämmas att stödet skall återbetalas helt eller delvis. Stödet behöver dock inte återkrävas, om det skall anses ha övergått på ett annat företag och om överföringen av stödet skall anses ändamålsenlig.

Om anläggningstillgångar, som ägs av en fastighetssammanslutning eller kommun och för vilka stöd har beviljats, under den tid som avses i 1 mom. överläts till något annat företag än ett sådant som kan få stöd enligt denna lag, skall investeringsstödet återbetalas inom sex månader efter överlåtelsen. Sker under nämnda tid någon annan väsentlig förändring i de förhållanden som utgjort grund för beviljande av sådant stöd som avses i detta moment, kan det bestämmas att stödet skall återbetalas helt eller delvis.

Det kan bestämmas att på stöd som återkrävs skall betalas en årlig ränta som räknas från dagen för utbetalningen av stödet och som motsvarar grundräntan ökad med fyra procentenheter. Om stöd som återkrävs inte återbetalas senast på utsatt förfallodag, skall på beloppet betalas en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen (633/1982).

33 §

Om anläggningstillgångar som har varit föremål för investeringsstöd, och som tillhör ett sådant företag som då investeringsstödet enligt 6 § beviljas bedöms utöver företagaren sysselsätta andra personer motsvarande högst två årsverken och vars investeringsstöd uppgår till högst 50 000 euro, säljs eller på annat sätt överläts eller annars övergår till någon annan under de fem år som följer på det år då beslutet om stödet fattades eller under de tre år som följer på den sista utbetalningen av stödet, och nya motsvarande anläggningstillgångar inte anskaffas i stället, skall det bestämmas att investeringsstödet helt eller delvis skall återbetalas. Av de utsatta tider som avses ovan tillämpas den som tidsmässigt sträcker sig längre. Stödet behöver inte återkrävas, om försäljningen av anläggningstillgångarna har förorsakats av att företagaren har förlorat sin arbetsförmåga eller av något annat jämförbart tvingande skäl. Stödet behöver inte heller återkrävas, om det skall anses ha övergått på ett annat företag och om överföringen av stödet skall anses ändamålsenlig.

Om verksamhet som har varit föremål för

sådant investeringsstöd som avses i 1 mom. upphör under den tid som nämns i sagda moment, kan det bestämmas att stödet skall återbetalas helt eller delvis, om det är motiverat av någon särskild orsak som hänför sig till användningen av stödet.

På belopp som skall återbetalas skall erläggas ränta enligt 32 § 4 mom. då sex månader förflutit från den dag då överlåtelsen eller övergången av anläggningstillgångarna skedde eller verksamheten upphörde.

34 §

Om stödtagaren under de fem år som följer på det år då det i 13 § avsedda stödbeslutet fattades eller under de tre år som följer på den sista utbetalningen av stödet säljer eller på annat sätt överlåter anläggningstillgångar för vilka stöd beviljats eller en del av sådana anläggningstillgångar till någon annan och inte anskaffar nya motsvarande anläggningstillgångar i stället, skall det bestämmas att verksamhetsmiljöstödet till motsvarande del skall återbetalas helt eller delvis. Av de utsatta tider som avses ovan tillämpas den som tidsmässigt sträcker sig längre. Stödet behöver dock inte återkrävas, om det skall anses ha övergått på någon annan och om överföringen av stödet skall anses ändamålsenlig.

Beträffande ränta som skall betalas på stöd som skall återbetalas gäller vad som bestäms i 32 § 4 mom.

35 §

Det skall bestämmas att stöd skall återbetalas helt eller delvis, om stödtagaren

1) i samband med ansökan om stöd eller utbetalning av stöd har lämnat oriktiga uppgifter på någon väsentlig punkt,

2) har förtigit omständigheter som i väsentlig grad skulle ha inverkat på beviljandet eller utbetalningen av stödet,

3) har vägrat tillhandahålla uppgifter, handlingar eller annat material som behövs för utbetalningen eller övervakningen eller vägrat att i behövlig mån bistå vid granskning, eller

4) har använt stödet för något annat ändamål än det har beviljats för.

På stöd som skall återbetalas skall erläggas ränta enligt 32 § 4 mom., och dessutom kan det bestämmas att en tilläggsränta, som utgör skillnaden mellan den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen och ovan nämnda ränta, skall betalas.

36 §

Om anläggningstillgångar som har varit föremål för sådant investeringsstöd som avses i 32 eller 33 § eller sådant verksamhetsmiljöstöd som avses i 34 § förstörs i samband med ett skadefall under den tid som avses i de nämnda paragraferna, skall stödtagaren åläggas att av det försäkringsbelopp som eventuellt erhålls till handels- och industriministeriet betala en del som motsvarar stödets andel av anläggningstillgångarna vid den tidpunkt då de anskaffades. Betalningsskyldigheten kan likväl gälla högst ett belopp som motsvarar stödet. Befrielse från betalningsskyldigheten kan beviljas i det fall att motsvarande nya anläggningstillgångar anskaffas i stället för dem som har förstörts. De villkor som uppställts i fråga om stödet gäller härvid för de nya anläggningstillgångarna.

37 §

Beslut om återbetalning av stöd fattas av handels- och industriministeriet i de fall som avses i 32 och 35 § och i de fall som avses i 33 eller 34 § av den arbetskrafts- och näringscentral som har beviljat stödet. Till den del anläggningstillgångar som ägs av ett företag som avses i 33 eller 34 § i sådana fall som avses i 36 § är föremål för skadefall, fattas beslut om återbetalning av stöd av den arbetskrafts- och näringscentral som har beviljat stödet och i övriga fall av handels- och industriministeriet.

38 §

I förvaltningsbeslut som handels- och industriministeriet eller en arbetskrafts- och näringscentral har fattat med stöd av denna lag får ändring inte sökas, med undantag för de beslut som avses i 32—36 §. Om sökande av ändring i beslut som avses i denna paragraf bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Beslut som avses i 32—36 § kan verkställas trots att besvär har anförts, om inte en domstol bestämmer något annat.

39 §

Närmare föreskrifter om verkställigheten av lagen utfärdas genom beslut av statsrådet. Handels- och industriministeriet kan meddela arbetskrafts- och näringscentralerna föreskrifter som behövs för en opartisk och enhetlig behandling av de stödärenden som avses i detta moment.

7 kap.

Ikraftträdelsebestämmelser

40 §

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Genom denna lag upphävs lagen den 10 december 1993 om företagsstöd (1136/1993) och statsrådets beslut av den 30 december 1993 om företagsstöd (1689/1993) jämte ändringar. De upphävda författningarna samt bestämmelser och anvisningar som meddelats med stöd av dem tillämpas dock fortfarande på de understöd som beviljats enligt dem. Bestämmelserna i 27—30 § i denna lag tillämpas även på stödbeslut som fattats med stöd av den upphävda lagen.

41 §

Denna lag tillämpas på stöd som efter att

lagen trätt i kraft beviljas på ansökan som lämnats in till arbetskrafts- och näringscentralerna före lagens ikraftträdande eller därefter, då grunden för dessa stöd är investerings-, produktions- eller utvecklingsverksamhet som har inletts före lagens ikraftträdande eller därefter.

Beslut om beviljande av stöd kan med stöd av denna lag fattas till utgången av 2006. Beslut om utbetalning av stöd kan i fråga om finansiering ur Europeiska gemenskapens strukturfonder och motsvarande nationella finansiering fattas till utgången av 2008. Beslut om utbetalning av enbart nationell finansiering kan fattas i enlighet med beslutsvillkoren för utbetalning av stöd.

42 §

Åtgärder som behövs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 12 november 1999

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Handels- och industriminister *Erkki Tuomioja*

